

Ornithologie van Nederland, 1958

door

C. G. B. TEN KATE

(met 3 tekstfiguren)

1 (234). GAVIA IMMER — IJSDUIKER.

20 maart, 1 dood ex., Texel (Vj. 6: 60).

3 (236). GAVIA ARCTICA — PARELDUIKER.

12 jan., 3 ex., Vijver Haagse Bos (Wa; REESINK); 19 jan., idem (H. v. OORDT); 20 en 23 jan., idem (Lim. 32: 173); 29 jan., 1 ex., Scheveningen (REESINK).

6 (231). PODICEPS GRISEIGENA — ROODHALSFUUT.

28 jan., 1 ex., Sloterplas, A'dam-W (M. BAKKER); 5 april, ex. in pr.kleed, Eemmond (Vj. 6: 60); 6 april, uitgeput ex., Texel (v. d. VEER) en ziek ex., Rode Klif (WESTHOF); 19 april, 1 dood ex. in pr.kl., Vlieland (Vj. 6: 60); 7 sept., 1 ex., Lelystad (Vj. 6: 82); 14 sept., 1 juv. ex., ibidem (Nu, Wo); 28 sept., 1 ex., Knardijk (Vj. 6: 100); 5 okt., 1 ex., Westenschouwen (ibidem); 18 okt., 1 ex., Eemmond (Wo); 19 okt., 1 ex., Ketelmeer (Nu, Wo); 25 okt., 1 ex., bij Braakman (HAAK); 26 okt., 2 × 1 ex., Ketelmeer en 1 ex., Veluwe-meer-Z (Nu, Tj, Wo); 27 okt., 1 ex., Zwarte Meer (v. OORDT); 31 okt., 2 ex., Ketelhaven (Tj); 2 nov., 1 ex., Ketelmeer (Nu, Wo); 16 nov., 1 ex., Knardijk (Wo).

7 (230). PODICEPS AURITUS — KUIFDUIKER.

16 febr., 1 ex., Kamperhoek, O. Fle v. (Nu, Wo); 27 febr., 1 ex., Braakman (HAAK); 2 maart, 1 ex., Kinselmeer (M. BAKKER); 23 maart, 1 ex., Eemmond (FRENCKEN); 5 april, 1 ex., Westkapelle (LEBRET); 28 sept., 2 ex., Texel (Wa, Wo); 28 sept. en 5 okt., 1 ex., Veluwe-meer-Z (v. ORDEN c.s.); 19 okt., 1 ex., Hardersluis en 1 ex. (zelfde?), Veluwe-meer-Z (Nu, Tj, Wo); 17 nov., 1 ex., Braakman (HAAK).

8 (232). PODICEPS NIGRICOLLIS — GEORDE FUUT.

Broedgevallen: Meppenerzand (Dr.), 29 juli, 1 ad. + juv. (v. OORDT); Leersumse Veld, 2 aug., 5 ad. + 4 juv., (idem); Het Goor en Het Flaas, Esbeek (N.Br.), 8 (4 mei. 30 ex.; daarna teruggelopen) (Wi).

2 maart, 2 ex., Brielsemeer (Dr, Ou); 10 april, 1 ex., Smidsveen Dwingelo (BRAAKSMA); 5 juni, 1 ad. ex. en 6 aug., 2 ex. in winter- of jeugdkl.? (wat op een broedgeval zou kunnen wijzen), Wasmeer (Wo); 2, 4 en 8 aug., 1 ex., bij Huizerhaven (idem); 9 aug., 1 ex. in jeugd- of winterkl., Eempollerkust (idem); 28 aug., 4 juv. ex., opspuiterrein Osdorp, A'dam (Sl); 30 aug., 1 paar + 3 juv. en 1 paar + 2 juv., Dijkwater, Schouwen (ook in 1957 een familie aldaar) (MIDDELMAN); 14 sept., 1 ex., bij Hardersluis (Nu, Wo; in herfst, regelmatig aldaar (v. ORDEN c.s.); diverse data sept.-nov., groepje aangroeiend tot ca 25 ex., Braakman (HAAK); 13, 18 en 23 sept. en 14 nov.-18 dec., 1 ex., Sloterplas en 17 en 18 sept., resp. 1 en 2 ex., Osdorp,

¹⁾ Voor de nummering, zie Lim. 32: 37; voor gebezigde afkortingen, zie Lim. 30: 83. Nieuwe afkortingen: Lim. (Limosa); L.N. (De Levende Natuur); Van. (Vanellus); Vj. (Vogeljaar); Dr (DRAAIJER); Kr (DE KRUIJF); Nu (NUIJEN); Ou (OUWENEEL); Sl (SLUITERS); Tj (TJITTES); Ve (VAN DER VELDEN); Wi (WITTGEN); Wo (WOLFF). Indien geen aantallen zijn aangegeven, betreft de waarneming steeds één ex.

A'dam (Sl); 25 okt., 1 ex., Naardermeer (COLDEWEY); 2 nov., 3 ex., Lelystad (Nu, Wo); 25 dec., 1 ex., bij Hardersluis (Wo); 26 dec., 13 ex., Oosterschelde, Kattendijke (Ou, Ve).

10 (224). OCEANODROMA LEUCORRHOA — VAAL STORMVOGELTJE.

8 sept., 1 ex., haven Scheveningen (Lim. 32: 173); 6 en 17 okt., resp. 1 en 3 ex., aldaar (v. NOUHUYS); 29 okt., 1 ex., levend gevonden, Waarder (Z.H.) (L.N. 61: 288 en Vj. 6: 99).

11 (223). HYDROBATES PELAGICUS — STORMVOGELTJE.

17 okt., 1 ex., bij Zandvoort (Vj. 6: 100); 18 okt., 1 ex., dood, Mierlo (N.Br.) (als balg in mijn bezit) (v. AERLE).

12 (225). PUFFINUS PUFFINUS — NOORDSE PIJLSTORMVOGEL.

26 sept., 1 ex., Scheveningen (v. NOUHUYS); 27 sept., ziek ex., Bakum (Vj. 7: 112); 18 okt., dood ex., strand Renesse (coll. Zoöl. Mus. A'dam; Vj. 6: 100).

16 (228). FULMARIUS GLACIALIS — NOORDSE STORMVOGEL.

7 jan., 1 ex., haven Scheveningen (Lim. 32: 173); 14 aug., 1 ca 1 maand dood ex., Hondbosse Zeewering (SWART).

17 (222). SULA BASSANA — JAN VAN GENT.

IJsselmeergebied: 22 febr., 1 ex., Eemmond (Vj. 6:38).

19 (221). PHALACROCORAX ARISTOTELIS — KUIFAALSCHOLVER.

22 en 24 maart, 1 ex., Kinselmeer (Vj. 6: 54).
[Dit is het 27ste geval; zie Lim. 29: 54 (t.K.).]

21 (177). ARDEA PURPUREA — PURPERREIGER.

26 maart, 2 ex., Zwart Meer, rayon-W (KORIDON).
[Voor andere vroege data, zie Lim. 32: 39 (t.K.).]
21 dec., 2 ex., bij Eemmond (Vj. 7: 112).
[De Ned. Vogels: 515, vermeldt slechts drie dec.gevallen (t.K.).]

22 (178). EGRETTE ALBA — GROTE ZILVERREIGER.

1—ca 14 juni, 1 ex., visvijvers Valkenswaard (diverse waarnemingen, ook op 8—10 m; geen kuif, snavel geheel geel; opgenomen op kleurenfilm) (v. AALST; BENJAMINS, SITEUR e.a.); 26 okt., 1 ex., Strabrechtse heide (Vj. 6: 99); 28 okt., 1 ex., Veluwemeer-Z (geheel gele snavel; geen geel aan tenen) (v. HAAFTEN, MUTTER, J. J. SMIT, med. KLUIJVER); 30 okt., 1 ex., (wel zelfde) kust bij Nunspeet (snavel gele tint, tenen donker) (G. A. BROUWER; H. DE BOER).

23 (179). EGRETTE GARZETTA — KLEINE ZILVERREIGER.

4 mei, 1 ex., De Beer (verbleef er een week) (Lim. 32: 174); 7 juni, 1 ex., Aardenburg en 9, 11, 13 en 17 juni, 1, wel zelfde ex., Oostburg (gele tenen) (Vj. 6: 76).

24 (180). ARDEOLA RALLOIDES — RALREIGER.

2 juni, 1 ex., W. Schenge, Wolfaartsdijk (PIETERS, med. LEBRET); 3 juli, 1 ex., in een Purperreigerkolonie, NW. Overijssel (Lim. 32: 168).

25 (181). NYCTICORAX NYCTICORAX — KWAK.

Broedgevallen: Heelsum, 3 (7 vogels) (Lim. 32: 8—13); Biesbos, 8 (Vj. 6: 100).

27 en 28 mei, 1 ex., Haren (Gr.) (Vj. 6: 60); 31 juli, bij heldere maan, roep van overvliegende exx., kooi Bakkerswaal, Lekkerkerk (A. BERKOUWER, med. LEBRET); 3 aug., 1 juv., laag overvliegend → kust, 2 km W van station Harderwijk (Tj) en 31 aug., 1 juv. (zelfde?), Knardijk (Nu, Wo); 30 aug. en 6 sept., 1 ex., De Beer (Vj. 6: 82).

26 (182). IXOBRYCHUS MINUTUS — WOUDDAPJE.

Broedgevallen: Leemkuilen, Stiphout (N.Br.), 1 (v. AERLE); 25 mei, roepend ex., Kolksvan, Oisterwijk (Kr); in broedseizoen, enige malen gehoord in oude broedterritorium, De Flaas, Esbeek (N.Br.) (Wi); 16 mei, 1 ♀ opvliegend, gevolgd door 2 ♂♂ en weer invallend, Axelse kreek (HAAK).

11 mei, 1 ex., Zwarte Meer, rayon-O (Vogelw. WILDEBOER); 14 mei, 1 ex., Kinderdijk (Dr, Ou); 15 mei, 1 ex., gemaal Lovink, O. Fle v. (v. ORDEN c.s.); 31 mei, 1 ex., Visvijvers, Valkenswaard (v. AALST, BENJAMINS); 13 sept., ♂, bij Hoofddijk, De Bilt (HOLTMAN, LICHTENBELD, MARRA); 3 okt., 1 ex., Zwarte Meer, rayon-O (Vogelw. WILDEBOER).

28 (172). CICONIA CICONIA — OOIEVAAR.

Broedgevallen: Nederland, 56 door paren bewoonde nesten, waarvan op 43 werd gebroed, met 111 uitgevlogen jongen (Vj. 6: 61); Friesland, 5 bewoonde nesten, in 3 hiervan werden totaal 11 jongen grootgebracht (Van. 11: 528).

9 febr., reeds waargenomen in Zeeland (Vj. 6: 31).

29 (173). CICONIA NIGRA — ZWARTE OOIEVAAR.

2 juni, 1 ex., Zierikzee (Vj. 6: 100); 23 aug., 5 ex., overvliegend, Schalkwijk (Vj. 6: 76); 25 aug., 1 ex., Terschelling (Vj. 6: 100); 1 sept., 5 ex., Heenvliet (Vj. 6: 76); begin sept., 1 ex., enkele dagen, Heerde (WIGMAN); 27 sept., 1 ex., zittend op een hek, Hattem (zelfde?) (B. MOORMAN, med. t.K.).

30 (174). PLATALEA LEUCORODIA — LEPELAAR.

15 jan., 1 ex., voedsel zoekend in slootje, Kampereiland (WOUDSTRA); 23 jan., 1 ex., Ens, N.O.P. (VERHOEVEN); 17 febr., 1 ex., Kampereiland (idem); in mei en juni, geregeld (16 juni 19 ex.), Osdorperveld, A'dam-W en ook op opspuitterreinen A'dam-Z (Sl).

31 (175). PLEGADIS FALCINELLUS — ZWARTE IBIS.

ca eind juli—minstens eind aug., 1 ex., omgeving Breskens (WALRECHT; zie ook L.N. 61: 287 en Prov. Zeeuwse Cour., 30 aug. 1958); 19—31 aug., 1 ex., Knardijk (vele waarnemers; zie ook Lim. 32: 176 en Vj. 6: 77); 11 okt., 1 ex., aan IJsselmeer, Horst (Vj. 6: 99).

[PHOENICOPTERUS RUBER — FLAMINGO.]

Zandplaat Hompelvoet, Brouwershavense Gat: 5 juli, 2 ex., (Vj. 6: 60). Ouddorp, Goeree: 12 juli, 1 ex. (Ou, Ve). Vlieland: 23—28 juli, 1 ex. (HORSTINK; CUPIDO Jr.); 1 en 3 aug., 1 ex. (Vj. 6: 99); 4 aug., 1 ex. (KLUIJVER); 20 aug., 1 ex. (Van. 11: 523); 26 en 27 aug., 1 ex. (VERHOEVEN); 8—10 sept., 1 ex. (Van. 11: 523). Terschelling: 10 aug., 1 ex. (WIJDEMAN). Schiermonnikoog: 8 aug., 1 ex. (zou daar toen al 3 weken hebben vertoefd en werd gezien tot begin sept.) (Dr, Ou).

[Volgens KLUIJVER had het ex. op Vlieland grijze poten met rode gewrichten en behoorde het dus tot de Z. Amerikaanse (sub)species *chilensis*, zodat hij aanneemt, dat het een uit gevangenschap ontsnapt ex. was. Naar v. d. VELDEN nader meedeelde, had ook het ex. te Ouddorp grijze poten met rode gewrichten. Vermoedelijk zal dit dus ook het geval zijn geweest met (althans 1 van) de 2 op de

zandplaat Hompelvoet, op 5 juli. Volgens OUWENEEL was het ex. op Schiermonnikoog groter, terwijl ook de kleuren roodzwart contrastrijker waren. De vogel was echter zeer schuw, zodat de juiste pootkleur niet kon worden vastgesteld. De toevoeging in Vj. 6: 76 „duidelijk afstekende pootgewrichten" werd niet door hen opgegeven. Over de vogel op Terschelling ontbreken nadere gegevens (t.K.).]

36 (201). ANAS QUERQUEDULA — ZOMERTALING.

28 dec., 1 ♀, Vijver Zuiderpark, Den Haag (REESINK).
[Voor andere dec.-gegevens zie Lim. 30: 105 (t.K.).]

38 (199). ANAS STREPERA — KRAKEEND.

Broedgevallen: Mak k u m e r w a a r d, 1 (J. WESTHOF); Mokkebank bij L a a x u m, enkele (idem); K e t e l m e e r e i l a n d j e, 1 (Vogelw. Bos, t.K.).
4 april, 1 ♂, K e n n e m e r d u i n m e e r (NIESEN); 20 april, paartje, halfweg H u i z e n - E e m m o n d (Wo); 30 april, 21 ex., Roggebotsluis—Kamperhoek en 2 ex., Kamperhoek—Lelystad O. F l e v. (Nu, Tj, Wo); 25 mei, 1 ex., Z w a r t e M e e r (RESOORT); 8 juni, paartje, kust bij N a a r d e n (Wo); 21 juni, 6 ex., E e m m o n d (Nu); 28 juni, 4 ex., E e m p o l d e r k u s t en 5 juli, minstens 10 ex., aldaar (Nu, Wo); nazomer en herfst, geregeld O. F l e v. (31 aug., minstens 100; 2 sept. enkele 100en; 25 dec., ca 20 ex., langs Knardijk) (Nu, Tj, Wo); 1 okt., ♂, Maire-Oosterland, Duiveland (LEBRET); 11 okt., 1 ex., De Beer (Dr, Ou, Ve); 18 nov., 1 paar, B r a a k m a n p o l d e r (LEBRET).

40 (203). ANAS ACUTA — PIJLSTAART.

Broedgevallen: B o t l e k g e b i e d, 1 (Vj. 6: 85).

41 (204). ANAS CLYPEATA — SLOBEEND.

21, 25 en 28 dec., resp. nog 100en, vele 100en en 100en, O. F l e v o l a n d (Wo).
[Volgens De Ned. Vogels: 609, midden in de winter in gering aantal; zie echter ook Lim. 30: 105 (t.K.).]

5 ex., aldaar (MIDDELMAN); 21 febr., 1 ♀ en 8 maart, 1 ♂, De Bol, Texel (v. d. VEER); 23 febr., 1 ex., Brielse Maas (Dr); febr.—16 april, 1 tot 5 ex. (16 april, 4 ex.), B r a a k m a n (HAAK) (zie ook Le Gerfaut 48: 277—281; t.K.); 9 maart, 12 ex., Z. Sloe, Ritthem (LEBRET); 4 mei, ♂ in overgangskl., H a a g s e W a t e r l. d u i n e n (JONKHEID, v. d. LAAN, RAMPEN, e.a.); 9 mei, idem (J. BLAAK, med. RAMPEN).
[De Ned. Vogels: 637, vermeldt geen mei-waarnemingen; sindsdien werden bekend: 2 mei (1956, Haamstede; Lim. 30: 107); 5 mei (1943, Den Haag; Lim. 21: 128) en 6 mei (1948, Hulst, ibidem) (t.K.).]
3—5 juli, ♀ in slappenrui, A' d a m s e W a t e r l. d u i n e n (zie fig. 1) (Th. MULDER; N. v. BREEMEN); 10 aug., ♂ in prachtkl., Schiermonnikoog (Dr, Ou).
[Zomerwaarnemingen waren tot nu toe onbekend (t.K.).]
17 nov., ♀, B r a a k m a n (HAAK); 18 nov., juv. ex., B r a a k m a n p o l d e r (LEBRET); 26 dec., 2 ♂ ♂, Oosterschelde, Kattendijke (Ou, Ve).

49 (214). MELANITTA FUSCA — GROTE ZEEEEND.

IJsselmeergebied: 22 febr., ♀ of juv., Eemmond-Huizen (Wo).

51 (213). MELANITTA NIGRA — ZWARTE ZEEEEND.

IJsselmeergebied: 12 en 13 jan., 1 ♂ + 2 ♀ ♀ en 20 jan., 1 ♀, Sloterplas, A' d a m - W (M. BAKKER); 7 en 13 april, ♂, bij Huizen (Nu, Wo).

52 (212). SOMATERIA MOLLISSIMA — EIDEREEND.

Broedgevallen: Griend (Vi. 6:60); Balgzanddijk, 1 (ibidem).

27 en 28 mei, 1 ex., Haren (Gr.) (Vj. 6: 60); 31 juli, bij heldere maan, roep van overvliegende exx., kooi Bakkerswaal, Lekkerkerk (A. BERKOUWER, med. LEBRET); 3 aug., 1 juv., laag overvliegend → kust, 2 km W van station Harderwijk (Tj) en 31 aug., 1 juv. (zelfde?), Knardijk (Nu, Wo); 30 aug. en 6 sept., 1 ex., De Beer (Vj. 6: 82).

26 (182). IXOBRYCHUS MINUTUS — WOUDAAPJE.

Broedgevallen: Leemkuilen, Stiphout (N.Br.), 1 (v. AERLE); 25 mei, roepend ex., Kolksvan, Oisterwijk (Kr); in broedseizoen, enige malen gehoord in oude broedterritorium, De Flaas, Esbeek (N.Br.) (Wi); 16 mei, 1 ♀ opvliegend, gevolgd door 2 ♂♂ en weer invallend, Axelse kreek (HAAK).

11 mei, 1 ex., Zwarte Meer, rayon-O (Vogelw. WILDEBOER); 14 mei, 1 ex., Kinderdijk (Dr, Ou); 15 mei, 1 ex., gemaal Lovink, O. Flev. (v. ORDEN c.s.); 31 mei, 1 ex., Visvijvers, Valkenswaard (v. AALST, BENJAMINS); 13 sept., ♂, bij Hoofddijk, De Bilt (HOLTMAN, LICHTENBELD, MARRA); 3 okt., 1 ex., Zwarte Meer, rayon-O (Vogelw. WILDEBOER).

28 (172). CICONIA CICONIA — OOIEVAAR.

Broedgevallen: Nederland, 56 door paren bewoonde nesten, waarvan op 43 werd gebroed, met 111 uitgevlogen jongen (Vj. 6: 61); Friesland, 5 bewoonde nesten, in 3 hiervan werden totaal 11 jongen grootgebracht (Van. 11: 528).

9 febr., reeds waargenomen in Zeeland (Vj. 6: 31).

29 (173). CICONIA NIGRA — ZWARTE OOIEVAAR.

2 juni, 1 ex., Zierikzee (Vj. 6: 100); 23 aug., 5 ex., overvliegend, Schalkwijk (Vj. 6: 76); 25 aug., 1 ex., Terschelling (Vj. 6: 100); 1 sept., 5 ex., Heenvliet (Vj. 6: 76); begin sept., 1 ex., enkele dagen, Heerde (WIGMAN); 27 sept., 1 ex., zittend op een hek, Hattem (zelfde?) (B. MOORMAN, med. t.K.).

30 (174). PLATALEA LEUCORODIA — LEPELAAR.

15 jan., 1 ex., voedsel zoekend in slootje, Kampereiland (WOUDSTRA); 23 jan., 1 ex., Ens, N.O.P. (VERHOEVEN); 17 febr., 1 ex., Kampereiland (idem); in mei en juni, geregeld (16 juni 19 ex.), Osdorperveld, A'dam-W en ook op opsputterreinen A'dam-Z (Sl).

31 (175). PLEGADIS FALCINELLUS — ZWARTE IBIS.

ca eind juli—minstens eind aug., 1 ex., omgeving Breskens (WALRECHT; zie ook L.N. 61: 287 en Prov. Zeeuwse Cour., 30 aug. 1958); 19—31 aug., 1 ex., Knardijk (vele waarnemers; zie ook Lim. 32: 176 en Vj. 6: 77); 11 okt., 1 ex., aan IJsselmeer, Horst (Vj. 6: 99).

[PHOENICOPTERUS RUBER — FLAMINGO.]

Zandplaat Hompelvoet, Brouwershavense Gat: 5 juli, 2 ex., (Vj. 6: 60). Ouddorp, Goeree: 12 juli, 1 ex. (Ou, Ve). Vlieland: 23—28 juli, 1 ex. (HORSTINK; CUPIDO Jr.); 1 en 3 aug., 1 ex. (Vj. 6: 99); 4 aug., 1 ex. (KLUJVER); 20 aug., 1 ex. (Van. 11: 523); 26 en 27 aug., 1 ex. (VERHOEVEN); 8—10 sept., 1 ex. (Van. 11: 523). Terschelling: 10 aug., 1 ex. (WIJDEMAN). Schiermonnikoog: 8 aug., 1 ex. (zou daar toen al 3 weken hebben vertoefd en werd gezien tot begin sept.) (Dr, Ou).

[Volgens KLUJVER had het ex. op Vlieland grijze poten met rode gewrichten en behoorde het dus tot de Z. Amerikaanse (sub)species *chilensis*, zodat hij aanneemt, dat het een uit gevangenschap ontsnapt ex. was. Naar v. d. VELDEN nader meedeelde, had ook het ex. te Ouddorp grijze poten met rode gewrichten. Vermoedelijk zal dit dus ook het geval zijn geweest met (althans 1 van) de 2 op de

zandplaat Hompelvoet, op 5 juli. Volgens OUWENEEL was het ex. op Schiermonnikoog groter, terwijl ook de kleuren roodzwart contrastrijker waren. De vogel was echter zeer schuw, zodat de juiste pootkleur niet kon worden vastgesteld. De toevoeging in Vj. 6: 76 „duidelijk afstekende pootgewrichten” werd niet door hen opgegeven. Over de vogel op Terschelling ontbreken nadere gegevens (t.K.).]

36 (201). ANAS QUERQUEDULA — ZOMERTALING.

28 dec., 1 ♀, Vijver Zuiderpark, Den Haag (REESINK).
[Voor andere dec.-gegevens zie Lim. 30: 105 (t.K.).]

38 (199). ANAS STREPERA — KRAKEEND.

Broedgevallen: Makkumerwaard, 1 (J. WESTHOF); Mokkebank bij Laaxum, enkele (idem); Ketelmeereilandje, 1 (Vogelw. Bos, t.K.).
4 april, 1 ♂, Kennemerduinmeer (NIESEN); 20 april, paartje, halfweg Huizen-Eemmond (Wo); 30 april, 21 ex., Roggebotsluis—Kamperhoek en 2 ex., Kamperhoek—Lelystad O. Flev. (Nu, Tj, Wo); 25 mei, 1 ex., Zwarte Meer (RESOORT); 8 juni, paartje, kust bij Naarden (Wo); 21 juni, 6 ex., Eemmond (Nu); 28 juni, 4 ex., Eempolderkust en 5 juli, minstens 10 ex., aldaar (Nu, Wo); nazomer en herfst, geregeld O. Flev. (31 aug., minstens 100; 2 sept. enkele 100en; 25 dec., ca 20 ex., langs Knardijk) (Nu, Tj, Wo); 1 okt., ♂, Maire-Oosterland, Duiveland (LEBRET); 11 okt., 1 ex., De Beer (Dr, Ou, Ve); 18 nov., 1 paar, Braakmanpolder (LEBRET).

40 (203). ANAS ACUTA — PIJLSTAART.

Broedgevallen: Botlekgebied, 1 (Vj. 6: 85).

41 (204). ANAS CLYPEATA — SLOBEEND.

21, 25 en 28 dec., resp. nog 100en, vele 100en en 100en, O. Flevoland (Wo).
[Volgens De Ned. Vogels: 609, midden in de winter in gering aantal; zie echter ook Lim. 30: 105 (t.K.).]

42 (205). NETTA RUFINA — KROONEEND.

Broedgevallen: Vinkeveense plas: 12 juli, ♀ + 2 pulli (Wo); 19 juli, ♀ + 3 en ♀ + 5 pulli (Nu, Wo); 31 juli, ♀ met 1 groot juv. (Wo).
2 en 12 jan., resp. 5 ♂♂ en 4 ♂♂ + 2 ♀♀, tussen Afsluitdijk en Kornwerderzand (Van. 11: 320); ca 25 maart, 1 ex., bij Z. Wandelweg, A'dam (med. SWART); 29 maart, ♂, Buiten-IJ, A'dam-O. (Kr); 30 april, paartje Veluwemeer-N (Nu, Tj, Wo); 19 juni en 3 juli, resp. 10 ♂♂ + 1 ♀ en 6 ♂♂ + 2 ♀♀, Vinkeveense plas (Nu, Wo); tussen 28 juni en 19 juli, op zeven data, max. (19 juli) 21 ex., kust Huizen-Eemmond (Wo); 30 nov., 17 ex., Ketelmeer (Nu, Wo); 27 en 29 dec., 1 ♂, Lelystad (KRAAK, Tj); 30 dec., idem (Vj. 7: 112).

44 (208). AYTHYA FULIGULA — KUIFEEND.

Broedgevallen: eilandje Sloterpas, A'dam-W. 1 (Sl); Kennemerduinen, 1 (Vj. 6: 82); Westeinderplassen, 1 (ibidem); Het Goor en Het Flaas, Esbeek (N.Br.), totaal 11 à 14 (Het Goor, 18 en 21 juni, minstens 7 ♀♀ met resp. 6, 2 × 8, 9, 2 × 10 en 1 × 11 of 12 juv.) (Wi).

begin juni tot in 3e juli-week, met *ferina*, steeds aanwezig, max. (5 juli) ca 600 *fuligula* + *ferina*, grotendeels ♂♂, kust Huizen-Eemmond (Wo).

45 (206). AYTHYA FERINA — TAFELEEND.

Broedgevallen: Visvijvers, Valkenswaard, 1 (v. AALST, BENJAMINSEN, STEUR).

Begin juni tot in 3e juli-week, zie onder no. 44.

46 (207). AYTHYA NYROCA — WITOOGEEND.

14 juni en 11 juli, paartje, Vinkeveense plassen (M. BAKKER); 21 aug., ♂, oude IJsselarm, Veessen-Welsum (Lim. 32: 174); 21 nov., ♂, Slotterplas (v. NOUHUYS); 6 dec., ♂, O. Flevoland (Ki, Kl, Te).

47 (210). BUCEPHALA CLANGULA — BRILDIJKER.

8 juli—minstens 3 aug., ♀, Rijn, Katwijk (B. MUUSSES, v. SASSE v. YSSELT, NIESEN); 13 juli, 4 ex., gemaal Lovink, Veluwemeer-Z (v. ORDEN c.s.); 27 juli—einde aug., ♀, IJsselmeer bij Hardersluis (Nu. Tj, Wo); 10, 17 en 24 aug., ♀, Ketelmeer (laatste 2 ex. mogelijk zelfde) (idem).

48 (211). CLANGULA HYEMALIS — IJSEEND.

12 jan., minstens 3, w.s. 5 ex., IJmuiden (Lim. 32: 79); 8 febr., 2 ex., 's-Gravenzande (MIDDELMAN, DE MONCHY) en 16 en 23 maart, resp. 9 en

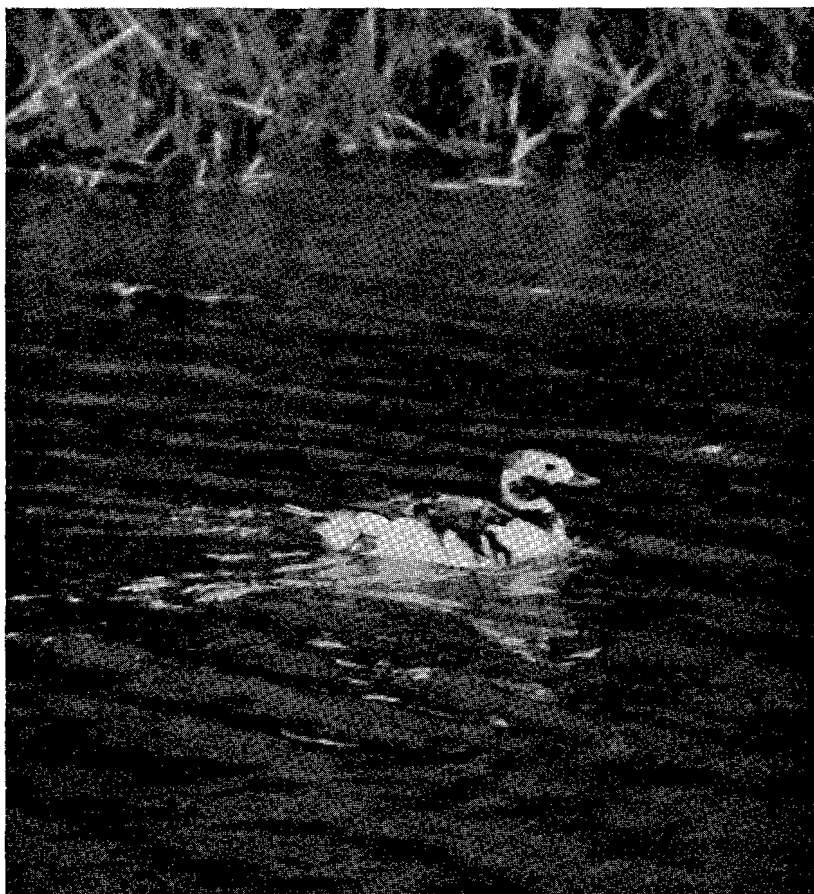

Fig. 1. IJseend (*Clangula hyemalis*), ♀ in slagpenrui, Amsterdamse Waterleidingduinen, 3 juli 1958

Foto N. van BREEMEN

5 ex., aldaar (MIDDELMAN); 21 febr., 1 ♀ en 8 maart, 1 ♂, De Bol, Texel (v. d. VEER); 23 febr., 1 ex., Brielse Maas (Dr); febr.—16 april, 1 tot 5 ex. (16 april, 4 ex.), Braakman (HAAK) (zie ook Le Gerfaut 48: 277—281; t.K.); 9 maart, 12 ex., Z. Sloe, Ritthem (LEBRET); 4 mei, ♂ in overgangskl., Haagse Waterduinen (JONKHEID, v. d. LAAN, RAMPEN, e.a.); 9 mei, idem (J. BLAAK, med. RAMPEN).

[De Ned. Vogels: 637, vermeldt geen mei-waarnemingen; sindsdien werden bekend: 2 mei (1956, Haamstede; Lim. 30: 107); 5 mei (1943, Den Haag; Lim. 21: 128) en 6 mei (1948, Hulst, ibidem) (t.K.).]

3—5 juli, ♀ in slagpenrui, A'damse Waterduinen (zie fig. 1) (Th. MULDER; N. v. BREEMEN); 10 aug., ♂ in prachtkl., Schiermonnikoog (Dr, Ou).

[Zomerwaarnemingen waren tot nu toe onbekend (t.K.).]

17 nov., ♀, Braakman (HAAK); 18 nov., juv. ex., Braakmanpolder (LEBRET); 26 dec., 2 ♂♂, Oosterschelde, Kattendijke (Ou, Ve).

49 (214). MELANITTA FUSCA — GROTE ZEEEEND.

IJsselmeer gebied: 22 febr., ♀ of juv., Eemmond-Huizen (Wo).

51 (213). MELANITTA NIGRA — ZWARTE ZEEEEND.

IJsselmeer gebied: 12 en 13 jan., 1 ♂ + 2 ♀♀ en 20 jan., 1 ♀, Slotterplas, A'dam-W (M. BAKKER); 7 en 13 april, ♂, bij Huizen (Nu, Wo).

52 (212). SOMATERIA MOLLISSIMA — EIDEREEND.

Broedgevallen: Griend (Vj. 6:60); Balgzanddijk, 1 (ibidem).

IJsselmeer gebied: 16 febr. en 2 maart, resp. 6 en 7 ex., tussen Durgerdam en Uitdam (29 dec. 1957, 3 ex., aldaar) (M. BAKKER); 16 febr., ♀, Lelystad (Nu, Wo); 1 maart, ♂, Harderwijk (Vj. 6: 38); 19 okt., 4 ex. (♀♀ of juv.), langs Knardijk (idem).

Zee land: 16 febr., 40 ex., strand Vrouwenpolder; 1 april, 7 ex., buitendijks, Braakman (LEBRET); 3 en 16 april, resp. 4 en 7 ex., aldaar (HAAK); 29 april, 120 ex., Z. Sloe, Ritthem (LEBRET).

54 (217). MERGUS MERGANSER — GROTE ZAAGBEK.

31 mei, ♀, Ketelmeer (v. d. HEIDE); 15 juni, 2 ♀♀, aldaar (Nu, Wo); 9 aug., ♂, aldaar (Tj); 17, 24 en 31 aug., 1 ♂ + 2 ♀♀, aldaar (Nu, Tj, Wo).

55 (218). MERGUS SERRATOR — MIDDELSTE ZAAGBEK.

25 juli, 5 ex., Schiermonnikoog (Ou); 17 aug., 3 ex., N.dijk, O. Flevoland (v. d. HEIDE); 30 aug., ca 15 ♂♂ en 1 ♀, waarvan 4 ♂♂ en het ♀ in sterke vleugelrui, wad bij Rottumeroog (BRAAKSMA, TIMMERMAN).

56 (219). MERGUS ALBELLUS — NONNETJE.

3 juni, ♂, IJsselmeer, Hardersluis (KLUIJVER); 27 juli—eind aug., ♀ of juv., aldaar (Nu, Tj, Wo); 17 juni, ♀, uiterwaard, W. van Arnhem (KLUIJVER).

57 (196). TADORNA TADORNA — BERGEEND.

Broedgevallen: Ermelose heide, 3 (v. d. BEEK); Wasmeer, zeker 4 (Nu, Wo); Eempolderkust, zeker 5 (idem); Groot Eiland, St. Jansteen, 3 juli, totaal 102 pulli (HAAK).

IJsselmeer gebied: 2 maart, 2 ex., Slotermeer en 30 april, 2 ex., Geuzenveld, A'dam-W (Sl); 6 juni, eerst 3 paar, tenslotte 17 ex., roepend rondvliegend, heide bij Sonnevanc, Harderwijk (v. d. BEEK); 1 nov.—16 dec., 2 ex., en 29 en 30 dec., 10 ex., opspuitrein, Gr. IJpolder bij de Hembrug, A'dam (Sl).

Binnenland: 21 sept., 9 juv. ex., vloeivelden, Hijkersmilde (RESOORT); 30 april, ♀, Het Goor, Esbeek (N.Br.) (Wi). 30 aug., 2 ex. in vleugelrui, bij Rottumeroog (TIMMERMAN).

59 (188). ANSER ANSER — GRAUWE GANS.

18 febr., 12 → NO, Hontenisse en 9 ex., Groot Eiland, Z.VI. (HAAK, LEBRET); 24 febr., 21 uur, overtrekkend, Middelburg (LEBRET); 15 mei, 2 ex., Biesbos (Dr, Ou, Ve); 25 mei, nog een 70-tal in troepverband, tussen Oude Mirdum en Tacozijs (G. A. BROUWER); 31 mei, 7 ex., bij Lelystad (v. d. HEIDE); 1 juni, 7 ex. → Z. Makkumerwaard (Van. 11: 474); 12 juni, 2 ex. (+ 6 kleinere, spec.?), langsvliegend, N.O. Polder (ibidem); 11 juni, 4 ex., Ketelhaven (v. d. HEIDE); 11 juli, 19 ex., boven Veluwemeer-Z (D. BAKKER, v. OORDT); 20 en 27 juli, resp. 9 en 8 ex., Z. van Lelystad en 20 juli, 1 ex., haven Lelystad (Nu, Tj, Wo); 7, 17 en 24 aug., resp. 2, 13 en 15 ex., Knardijk (Tj); 21 dec., 4 ex., Numansdorp (Lim. 32: 202).

60 (189). ANSER ALBIFRONS — KOLGANS.

4 maart, Zeeuws Vlaanderen: Braakman, 4500 ex.; Putting en omgeving, 2500 ex.; Groot Eiland, 12000 ex.; Zwartenhoek, 6250 ex. (HAAK, LEBRET). Totaal dus meer dan 25000 ex.; bovendien 2000 ex., de Poel, Z. Beveland (LEBRET); 8 maart, 7 à 8000 ex., Haagse Beemden, N. van Prinsenbeek, N. Brabant; 18 maart, 5000 ex., opgejaagd door vliegtuig, tussen Elburg en Harderwijk, O. Flevoland (Tj); 4 mei, 3 ex., Beetsterzwaag (Lim. 32: 171).

[Voor andere late data en zomer waarnemingen, zie o.a. Lim. 29: 51 en 30: 102 (t.K.).]

62 (191). ANSER FABALIS — RIETGANS.

5 jan., minstens 2000 ex., Numansdorp (v. ECK); 8 febr., 4 à 5000 ex., O. Schenge (LEBRET); 20 dec., ca 2500 ex., Numansdorp (Dr, Ou, Ve).

62 (191b). ANSER FABALIS BRACHYRHYNCHUS — KLEINE RIETGANS.

[1957: in dec., ca 15 ex., O. Flevoland, tegenover Hoophuizen (v. ORDEN, c.s.)]

9 febr., 600 ex., Dokkumernieuwezijlen en 2000 ex., Nijhuizum; 16 febr., 6 ex., Terhorne (L.N. 61: 204); 26 dec., 5 ex., Wilhelminapolder, Kattendijke (Ou, Ve).

64 (195). BRANTA BERNICLA — ROTGANS.

12 en 19 juli, 1 ex., Ouddorp, Goeree (Dr, Ou, Ve); 19 sept., zeker 9, vermoedelijk ca 30 ex., tussen Eendracht en Vliehors (MIDDELMAN en jongste bewaker Eendracht).

Zeeland: Zandkreek, Z. Beveland, 2 maart, 150 ex. (LEBRET); Braakman, 8 maart—12 april, max. (22 maart) 12 ex. W. G. SUETENS); Zaamslag, 21 maart, 2 ex. (HAAK); Zandkreek, 20 april, 70 ex. (MIDDELMAN); Z. Sloe, Ritthem, 29 april, 8 ex. (LEBRET); Kattendijke, 21 en 23 nov., resp. 102 en 139 ex. en Mosselkreek, tussen Tholen en St. Philipsland, 21 nov., 150 à 180 ex. (LEBRET); Katse Plaat, 10 dec., 350 ex. (idem); Kattendijke, 21 dec., 77 ex. (idem); Kattendijke, 26 dec., 68 ex. (Ou, Ve); Goesse Sas, 27 dec., 35 ex. (MIDDELMAN).

65 (194). BRANTA LEUCOPSIS — BRANDGANS.

12 jan., 5000 ex., De Bant, Oostdongeradeel (L.N. 61: 203); 8 febr., 3 ex., tussen ca 330 Kolgans, Huizer Meent (Nu, Wo); 14 maart, 12 ex. (allen geringd), O. van Lelystad, O. Flev. (v. d. HEIDE); 20 maart, minstens 2000 ex. Dokkumernieuwezijlen (v. ECK); 6 dec., 1 ex., Meentkust, Huizen (Nu).

Zeeland: Braakman, 4 jan.—22 maart, max. (8 maart), 105 ex. (SUETENS);

De Poel, Z. Bev., 21 jan.—4 maart, max. (4 maart), 50 ex. (LEBRET); Zaamslag, 25 jan., 14 ex. (HAAK); Putting, 18 febr., 50 ex. (LEBRET) en 16 maart, 15 ex. (MAEBE, v. d. VLOET).

66 (194bis). BRANTA CANADENSIS — CANADESE GANS.

25 jan., 5 à 6 ex., tussen o.a. Kolganzen, → ZW, A'damse Waterl. duinen (Vj. 6: 38).

67 (193). BRANTA RUFICOLLIS — ROODHALSGANS.

1 jan., 1 ex., Numansdorp (Bi, Ki, Kl, Pr, Te); 16 maart, 1 ex., Willemstad (Ki, Sw) en 1 ex., Putting, Z. Vlaanderen (MAEBE, v. d. VLOET).

68 (187). CYGNUS OLOR — KNOBBELZWAAN.

Broedgevallen: Zwarte Meer, ca 10 (KORIDON).

In juli, max. ca 200 ex., aldaar (KORIDON).

69 (185). CYGNUS CYGNUS — WILDE ZWAAN.

8 febr., 1 ex., Visvijvers, Valkenswaard (v. AALST, fr. SIMON).

70 (186). CYGNUS BEWICKII — KLEINE ZWAAN.

Z.H. Biesbos, 29 nov., 22 ex. (4 juv.) (LEBRET); N. Brabant: Mierlo-Hout, 26 okt., 5 ex. → O (v. AERLE); Zeeland: O. Schenge, 21 jan.—2 maart, 5—7 ad. ex.; Vlaamse Kreek, Graauw, 18 nov., 3 ad. ex.; Katse Veer, 10 dec., 4 ad. → W; W. en O. Schenge, 21 dec., resp. 6 ad. ex. en 4 ad. + 2 juv. (LEBRET).

73 (153). AQUILA CHRYSAËTOS — STEENAREND.

13 sept., 1 ex., A'damse Waterl. duinen, Vogelenzang („lichte slagpenbasis") (Vj. 6: 76).

75a (—). HIERAETUS FASCIATUS — HAVIKAREND.

24 jan., ♂ juv., dood gevonden, Breedenbroek, Gendringen (eerste vondst voor Nederland; zie Lim. 32: 107—110).

76 (157). BUTEO BUTEO — BUIZERD.

Broedgevallen: Beetsterzwaag (Lim. 32: 171); Mensinge, Roden (Dr.), 1 (v. ECK); Twickel, Delden, minstens 1 (v. ECK); omgeving Ommen, 3 (Lim. 32: 174); Korenburgerveen, Winterswijk, 7 april, nest in aanbouw (RESOORT); tussen Nunspeet, Soerel en Vierhouten, 1 (M. DE BOER, med. v. d. BEEK); tussen Garderen en Leuvenum, 3 (v. d. BEEK); Z. Limburg, 1 (HENS).

31 aug., 130 ex., trekkend, Ermelo (v. d. BEEK); 2 sept., ca 40 ex., overvliegend, Roggebotsluis, O. Flev. (v. d. HEIDE).

[Voor massale trek van Buizerden en (of) Wespindieven in het laatst van aug. en het begin van sept., zie Vj. 6: 74—75 en voor Friesland Van. 11: 461—462 en 497 (t.K.).]

79 (164). ACCIPITER NISUS — SPERWER.

[1957: Broedgevallen: N. Brabant, minstens 20 (zie Lim. 32: 209—211).] Broedgevallen: Sanatorium Sonnevank, Harderwijk, 1 (Tj); omgeving Ermelo, 1 en tussen Speulde en Garderen, 1 (v. d. BEEK); „Einde Gooi", Holl. Rading, 1 (VEENMAN); Gilze (N.Br.), 1 (Wi).

80 (163). ACCIPITER GENTILIS — HAVIK.

[1957: Broedgevallen: N. Brabant, stellig hoger dan 12 (zie Lim. 32: 207—209).]

1958: Broedgevallen: Beetsterzwaag, 1 (Lim. 32: 171); omgeving Ommen, 7 (Lim. 32: 174); omgeving Vierhouten-Tongeren, 1 (med. v. d. BEEK); tussen Nunspeet, Soerel en Vierhouten, 1 (M. DE BOER, med. v. d. BEEK); tussen Garderen en Hulshorst, 3 (v. d. BEEK); Kemperberg, Schaarsbergen, 1 (Lim. 32: 79); Planken Wambuis 6 (Lim. 32: 174); Esbeek (N.Br.), 1 (Wi).

4 april, 1 ex., Amstelmeer (Dr, Ou, Ve); 31 aug., 1 ex., Den Dolder (SWART); 21 dec., 1 ♀, Numansdorp (Wa); 26 dec., 1 ex., Rijsoord (Ve).

81 (165). MILVUS MILVUS — RODE WOUW.

12 jan., 1 ex., Rockanje (MIDDELMAN, DE MONCHY, MULDER); 16 febr., 1 ex. → NO, Retranchement (LEBRET); 5 maart, 1 ex., Ommen (Vj. 6: 38) en 1 ex., → NNW, Helmond (v. AERLE); 15 maart, 1 ex., Wittem (Z. Limb.) (F. M. v. HOOIJDONK, med. HENS); 16 maart, 1 ex., later 2 ex., Bochoholtz (L.), nog later 1 ex., Bochoholtzerheide (idem); 13 april, 5 × 1 ex., (wel zelfde), Schinveld (L.) (R. DE HAAN, med. HENS); 21 april, 1 ex., Beekbergen (Lim. 32: 79); 1 juni, 1 ex., Hoge Veluwe (WIGMAN); 29 nov., 1 ex., Wageningen (Vj. 7: 112).

82 (166). MILVUS MIGRANS — ZWARTE WOUW.

1 sept., 1 ex., Hembrug (Vj. 6: 82).

83 (167). HALIAETUS ALBICILLA — ZEEAREND.

4 jan., Terwispen en 8 jan., 2 ex., Beetsterzwaag (Van. 11: 370—371); midden febr., 1 ex., gevangen, Batenburg a/d Maas (Vj. 6: 29—30); 11 aug., Wassenaar (Vj. 6: 100); 28 okt., juv., Oude Mirdum (TIMMERMAN, R.I.V.O.N.); 1 nov., Noordwijk (Vj. 6: 100) en Kennemerduinen (Vj. 7: 111); 11 nov., juv., w.s. zelfde als 28 okt., een paar km N. van Oude Mirdum (VOOUS, TIMMERMAN) (ook 6 dec., Van. 12: 59); 16 nov., juv., geschoten, Tiengemeten (DE REUIVER); 15 dec., juv., dood gevonden, De Beer (idem); 16 dec., juv., Renesse (MOOLENBURGH).

84 (168). PERNIS APIVORUS — WESPENDIEF.

Broedgevallen: Singraven, Denekamp, 1 (WIGMAN, COLDEWEY); Z. Limburg, 1 (HENS).

In broedtijd, verschillende malen, jagend ex., De Brand. Udenhout (N.Br.) (Wi); 17 juli, Voorst (COLDEWEY); 18 aug., Herkenbosch (L.) (NH. Mbl. Limb. 48: 101—102 en Vj. 7: 171); 24 aug.—6 sept. en 28 sept., Bochoholtz (L.) (ibidem); 31 aug., 2 × 4 ex., → Z, dijk Harderwijk—Elburg, O. Fle v. (COLDEWEY); 1 sept., 15 ex. in 1 groep, → Z, Gorssel (idem); 3 sept., juv., door gevonden, Rockanje (Lim. 32: 220); 8—10 sept., tussen Middelburg en Koudekerke (L.N. 61: 241); 13 sept., Vianen (Wa); 4 okt., Planken Wambuis (Wa); 12 okt., De Bilt (HOLTMAN, LICHTENBELD, MARRA).

[Zie ook Vj. 6: 74—75 (t.K.).]

85 (159). CIRCUS AERUGINOSUS — BRUINE KIEKENDIEF.

Broedgevallen: Graauw, Z.Vl., 1 (buiten Saeftinge in Z.Vl. geen broedgevallen in literatuur?) (HAAK).

31 aug., 22 ex. (waarvan 9 op één plaats), deels juv., Ketelhaven—Lelystad, O. Fle v. (v. d. HEIDE).

86 (162). CIRCUS CYANEUS — BLAUWE KIEKENDIEF.

Broedgevallen: Schiermonnikoog, 26 juni, 1 (Dr, Ou); Schouwen, 1 (MOOLENBURGH).

87 (161). CIRCUS MACROURUS — STEPPENKIEKENDIEF.

17 febr., ♂, Leemkuilen, Stiphout (N.Br.) (hals en borst wit; grijze stuit; naderde, op 3 m hoogte scherend, tot op ca 25 m; verdween na ca 2 min. → ZW) (v. AERLE); 4 mei, ♂, vliegveld Venlo (zittend op een paal, 25 min. waargenomen vanuit auto, eerst op 50 m van achteren, later op 60 m van op zij; kop prachtig wit, borst wit; rug en staart effen en erg licht grijs; geen witte stuit; grote slagpennen zwart met duidelijk lichtere randjes (v. d. HOMBERGH, SPREUWENBERG); zie ook N.H. Mbl. Limb. 47: 82 en Vj. 6: 54).
[Thans zijn 11 gevallen bekend; voor het 9e (tevens de eerste febr.-vondst), zie Lim. 32: 48 (t.K.).]

90 (170). PANDION HALIAETUS — VISAREND.

5 april, → O, Zwarte Meer (KORIDON); 7 mei, Wolfaartsdijk (LEBRET); 24 mei, Scheelhoek (MIDDELMAN); 25 mei, Makkumerwaard (WESTHOF); 1 juni, Mirnserklif (Van. 12: 237); 27 juni, Beetsterzwaag (Van. 11: 474); 10 aug., Schiermonnikoog (Dr. Ou); 16 aug., Beuven, Someren (v. AERLE); 18 aug., Elburg (Wa); 19—26 aug., De Beer (DE REUVER); 30 aug., Veluwemeer-N (PEETERS, med. v. d. HEIDE) en Doornspijkerheide (Vj. 6: 82); 1 sept., Heelsum (Vj. 7: 112); 2 sept., Knardijk (Lim. 32: 175); 2 en 3 sept., Nijetrijne (Vj. 6: 82); 3 sept., Harderwijk (Ou); 4 sept., De Beer (Vj. 7: 112); 5 en 18 sept. en 1 okt., resp. 4, 1 en 1 ex., ringstation „Wassenaar” (Lim. 32: 94); 6 sept.—14 okt., geregeld De Cocksdorp, Texel (v. d. VEER); 8 sept., Westerbouwing, Arnhem (Vj. 6: 82); 12 sept., Makkumerwaard (WESTHOF); 14 sept. en 19 okt., 1 ex., Ommen (Vj. 6: 100); 18 sept., Slufter en Cocksdorp, Texel (MIDDELMAN); 20 sept., tussen De Kooi en Van Ewijcksluis (MIDDELMAN) en Beuven, Someren (v. AERLE); 21 sept., Elburg (Nu, Wo); 27 sept., Ritthem (Vj. 6: 100); 28 sept., Texel (Excursie C.N.V.); 29 sept., idem (Tj, Wo); 30 sept., Hoge Vluwe (WIGMAN); 3 okt., 2 ex. en 11, 13 en 14 okt., 1 ex., De Bilt (HOLTMAN, LICHTENBELD, MARRA); 4 okt., Botshol (Vj. 6: 100); 5 okt. De Beer (Ki, Kl, Oo, Sw, Te); 11 okt., 1 ex., De Beer (Ou, Ve); 12 okt., 2 ex., aldaar (Vj. 7: 112); ca medio nov., 1 ex., dood gevonden, Terschelling (Van. 12: 45).

91 (148). FALCO PEREGRINUS — SLECHTVALK.

10 mei, ♀, bij Genemuiden (Lim. 32: 174).

95 (152). FALCO VESPERTINUS — ROODPOOTVALK.

4 okt., ♂ ad., bij Eierlandse vuurtoren, Texel (vloog op minder dan 5 m op van het strand; benedenborst en broek prachtig roodbruin; verder waren borst, bovendelen, vleugels en staart egaal zwartachtig grijs; had vlucht als Boomvalk, maar was kennelijk kleiner) (D. J. DRIJVER, G. TER MATEN) (zie ook Vj. 7: 112).

97 (329). LYRURUS TETRIX — KORHOEN.

7 april, ♀, IJsselmeerkust, Valkeveen (Wo) en ♀, bij fort Ruigenhoek, tussen Utrecht en Westbroek (BRAAKSMA); 26 april, ♂, Huizer Meent (Nu, Wo); 29 april ♀, buitendijks terrein De Nes, Uitdam (BRAAKSMA). Veluwe: 21 april, 7 baltzende ♂♂ en 3 ♀♀, hei bij Leuvenum; 31 aug., 7 ex., aldaar (v. d. BEEK).

101 (334). COTURNIX COTURNIX — KWARTEL.

[1957: 30 juni, roepend ♂, Borgharen (L.) (NH. Mbl. Limb. 47: 110).]
Broedgevallen: Elslo (Fr.), minstens 1 (Van. 11: 476); Meulunteren, 1 (WIGMAN).

23 mei—15 juli, minimaal 20 ex. (1957: 4 ex.), waarvan 10 ♂♂ en 1 ♀ gevangen, omgeving Oosterhout (N.Br.) (MOOIJMAN); 24 mei, ca 12 roepend ex., Hilvarenbeekse hei, onder Tilburg (J. POST, med. Wi); 8 juni, roe-

pend ex., Eempolder, Baarn (Nu); 5 juli, roepend ex., kust Eempolder (Nu, Wo); 7 sept., 1 ex., zeeduinen, Texel (v. d. VEER); 7 nov., 1 ex., Mierlo (N. Br.) (med. v. AERLE).

[De Ned. Vogels: 1038, vermeldt twee gevallen uit begin november en één uit december (24 dec. 1900, Dedemsvaart); sindsdien werd nog bekend: 14 nov. 1950, Amsterdam (Lim. 24: 113) (t.K.).]

103 (321). GRUS GRUS — KRAANVOGEL.

1 mei, 1 ex., met hangende poot, IJsselmeerkust Eemmond-Huizen (Lim. 32: 79).

104 (326). RALLUS AQUATICUS — WATERRAL.

Broedgevallen: Zwarte Meer, rayon-W, 3 nesten gevonden (KORIDON).

29 maart, binnengevlogen in fabriek, Eindhoven (v. AALST); 4 april, 3 ex. (1 gevangen), Hoophuizen (v. ORDEN, c.s.) en 1 ex., Wieringermeer (Dr, Ou, Ve); 29 april, Diemerzeedijk (Kr); 30 april, Visvijvers, Valkenswaard (v. AALST, SITEUR); 27 mei, Belvertsven, Oisterwijk (Kr); 27 juli, 2 × roepend, Heelsum (Wa); totaal 25 ex. gevangen (2 ad. bij nest en 2 aug.—3 okt., 23 ad. en juv., waarvan 5 ad. in volledige vleugelrui), Zwarte Meer, rayon-W (KORIDON); 15 sept., „leemputten”, Staverden (Tj.); 19 okt., 2 ex., Lelystad en 1 ex., ZW. van Harderwijk (idem); 26 okt., 2 ex., Lelystad (idem); 27 okt., 3 ex., De Beer (Dr, Ou); 16 dec. (tot 26 jan. 1959), Axelse kreek (HAAK; 28 dec., Pernis (Dr, Ou).

105 (323). PORZANA PORZANA — PORSELEINHOEN.

Broedgevallen: Zwarte Meer, rayon-W, baltsroep op 3 plaatsen (1 nest gevonden) (KORIDON).

Foto R. VAN DEN BERG

Fig. 2. Klein Waterhoen (*Porzana parva*), juv. ex., gevangen in het Zwarte Meer, rayon-W, 6 sept. 1958

9 maart, Cocksdoorp, Texel (v. d. VEER); 30 maart, 1 ex., dood gevonden, Uilestraten (L.). (MH. Mbl. Limb. 47: 52); 25 april, St. Odiliënberg (L.) (ibidem 48: 55); 5 mei, Callantsoog (Lim. 32: 174); 27 juli, op 2 plaatsen gehoord, Harderwijk-Elburg, meerdijk O. Flev. (Tj); 29 juli, oude havenmond Elburg, O. Flev. (Vj. 6: 82); 3 en 9 aug., ibidem (Tj); 14 sept., 3 ex., aldaar (v. Nouhuys) en gehoord op oude broedplaats, Makumerwaard (Van. 11: 498); 6 aug.—12 sept., 6 ex. gevangen, Zwarte Meer, rayon-W (KORIDON); 24 en 31 aug., Eemmond (Vj. 6: 82); 5 sept., Eemmond (Nu); 1e week sept., gewond ex., Berger Bos (Vj. 6: 100).

106 (324). PORZANA PARVA — KLEIN WATERHOEN.

15 aug., 6 en 8 sept., resp. 2, 1 en 1 juv. ex., gevangen, Zwarte Meer, rayon-W (KORIDON). (Zie fig. 2).

107 (325). PORZANA PUSILLA — KLEINST WATERHOEN.

Broedgevallen: Zwarte Meer, rayon-W, 1 (1 ad. en 1 pullus gevangen) (zie Lim. 32: 117—121).

20 aug., 1 juv. ex., gevangen, Zwarte Meer, rayon-W (KORIDON).

108 (322). CREX CREX — KWARTELKONING.

[1957: Broedgevallen: Venebuurt, Terwispe, 3 (Van. 11: 457; zie ook Lim. 32: 49).]

Broedgevallen: Engwierum, 1 (Van. 11: 476); Heerde, 4 à 5 paar (Vj. 7: 208).

Verdere waarnemingen: 28 mei—1 juni, roepend ex., Middelbuurt, Schokland, N.O. Polder (v. d. HEIDE); 29 mei, gehoord, Nunspeet (Vj. 7: 208); 31 mei, 1, 6 en 15 juni, roepend ex., De Ley onder Tilburg (Wi); 11 juni, 3 of 4 ex., gehoord en 1 ex. gezien, Reestdal, Lankhorst (Van. 12: 62); eind juni—begin juli, gehoord; Bunnik (Vj. 7: 208); 10 juli, 2 ex. gehoord tussen Akkrum en Terhorne (Van. 11: 476).

111 (318). OTIS TARDA — GROTE TRAP.

8 en 9 febr., 1 ex., N.O. Polder (Dr. D. BAKKER; zie L.N. 61: 72).

114 (246). HAEMATOPUS OSTRALEGUS — SCHOLEKSTER.

Binnenland: 22 mei, 1 ex., tussen Groenlo en Winterswijk (v. Eck).

117 (253). PLUVIALIS SQUATAROLA — ZILVERPLEVIER.

Binnenland: 16 maart, 1 ex. → NNO, Helmond (v. AERLE); 14 okt., 2 ex., Osdorp en 16 dec., 2 ex., Gr. IJpolder, A'dam (SI).

120 (247). CHARADRIUS MORINELLUS — MORINELPLEVIER.

27 aug. 1 ex., De Beer (DE REUVER); 30 aug.—14 sept., max. (16 sept.) 11 ex., aldaar (Dr. Ou, Ve); 15 sept., 5 ex. ibidem (Wo); 7 en 10 sept., 1 ex., Vlieland (Van. 11: 524).

121 (248). CHARADRIUS HIATICULA — BONTBEKPLEVIER.

5 okt., 1000 à 1500 ex., in één troep, tussen Lelystad en Kamperhoek, O. Flev. (Wo).

122 (249). CHARADRIUS DUBIUS — KLEINE PLEVIER.

Broedgevallen: Utrecht, Kanaleneiland, 12 juli, 2 pulli (HOLTMAN, med. LICHTENBELD); opspuiterrein, Sloten, A'dam, minstens 10 paar; Sloterdijk, minstens 3 paar (SI); Botlek gebied, 3 (Vj. 6: 85); Udenhout (N.Br.), 6 paartjes (1 nest gevonden) (in 1956 1e broedgeval; GOOSSEN) (Wi).

124 (256). ARENARIA INTERPRES — STEENLOPER.

IJsselmeergebied: 22 mei, 2 ex., Knardijk (BRAAKSMA, KORIDON); 4 aug., 1 ex. Kamperhoek—Lelystad, O. Flev. (v. d. HEIDE); 7 aug., 5 ex., aldaar (Tj); aug. en sept., vrijwel steeds (10 aug., zelfs 13 ex.), ibidem (Nu, Tj, Wo); 6 aug., 1 ex., A'dam-W (F. H. SIMONS).

126 (282). GALLINAGO MEDIA — POELSNIJ.

27 april, Zwanewater (Lim. 32: 80); 29 nov. De Beer (Ou, Ve).

128 (285). SCOLOPAX RUSTICOLA — HOUTSNIJ.

Broedgevallen: Speulderbos, minstens (v. d. BEEK); Hoge Veluwe, ca 6 (gaat merkbaar vooruit door de beter wordende loofhoutmilieus), 15 juli, 3 vliegvlugge jongen (WIGMAN); „De Utrecht", Esbeek (N.Br.), 1 (Wi).

3 mei, 3 of meer ex., Voltherbroek, Rossum (Ov.) (v. ECK, SCHWEIGMAN).

131 (280). NUMENIUS PHAEOPUS — REGENWULP.

19 okt., 12 ex., doortrekkend, Diemerzeedijk (SWART).

[Voor recente latere data (nov. en jan.), zie Lim. 30: 113 (t.K.).]

Binnenland: 30 april—15 mei, ca 10 ex., Haskerhorne en 4 mei, ca 30 ex., Nieuweschoot (Van. 11: 475).

[Corrigendum: Lim. 32: 51: de waarneming op 22 maart betreft 1958.]

133 (278). LIMOSA LIMOSA — GRUTTO.

22 jan., 2 ex., tussen Bolsward en IJlst (Van. 11: 353); 24 jan., een paar ex., Oosterzee (ibidem); 26 okt., 4 ex. en 16 nov., 2 ex., Knardijk (Wo); 23 nov., 3 ex., O. Flev. (Ki, Kl, Te); 27 dec., 3 ex., Z. Beveland (idem).

134 (277). LIMOSA LAPPONICA — ROSSE GRUTTO.

IJsselmeergebied: 26 april, 1 ex., halfweg Eemmond-Huizen en 1 mei, 1 ex., Eemnes (Wo).

Binnenland: 23 mei, 3 ex., aan vennetje onder Geldrop-Mierlo (vlogen daarna weg → WNW) (v. AERLE).

[Voor andere waarnemingen in het binnenland, zie Lim. 26: 114; 27: 157; 30: 113 en 32: 51 (t.K.).]

137 (267). TRINGA HYPOLEUCOS — OEVERLOPER.

4, 20, 22 en 30 jan. en 28 febr. (ook 22 febr., Sl), resp. 1, 2 × 1 (zelfde?), 1, 1 en 1 ex., Sloterplas, A'dam-W (m.i. een duidelijk geval van overwintering) (M. BAKKER).

[Voor de gegevens over dec. 1957 aldaar, zie Lim. 32: 52; verder ook op 22 en 26 dec. 1957 en ook op 12, 18, 25 en 29 jan. 1958 waargenomen door F. H. SIMONS (t.K.).]

16 jan., 1 ex., Vest, Middelburg (zelfde als in dec. 1957; zie Lim. 32: 52) (LEBRET).

138 (270). TRINGA TOTANUS — TURELUUR.

Winterwaarnemingen in IJsselmeergebied: 27 jan., 1 ex., Lelystad, O. Flev. (Tj); 30 nov., 5 ex., Kamperhoek-Ketelhaven, aldaar (Wo); 6 dec., 3 ex., Eemmond-Huizen (idem); 14 dec., 1 ex., Knardijk (idem); 27 dec., 1 ex., ibidem (Tj).

140 (272). TRINGA NEBULARIA — GROENPOOTRUITER.

26 dec., 12 ex., langs Oosterschelde, Kattendijke (Ou, Ve).

[Voor andere winterwaarnemingen zie Lim. 27: 156 en 32: 52 (t.K.).]

140a (—). TRINGA STAGNATILIS — POELRUITER.

3 mei, 1 ex., overvliegend bij de Belgische grens, West Z. Vlaanderen en daarna gevangen bij het Zwin, België (coll. Kon. Inst. voor Natuurwetenschappen, Brussel); 22 aug. en 6 sept., 1, w.s. zelfde ex., Hoek, Z.Vl. (zie Lim. 32: 112—117 en Le Gerfaut 49: 124).

[Dit zijn de eerste vondst, resp. waarnemingen voor ons land; voor de hoogstwaarschijnlijke waarneming op 30 mei 1957, zie Lim. 32: 52 (t.K.).]

141 (260). CALIDRIS CANUTUS — KANOETSTRANDLOPER.

IJsselmeergebied: 28 maart, 1 ex., bij Elburg, O. Fle v. (FRENCKEN); 1 mei, 1 ex., Huizen (Wo).

143 (263). CALIDRIS MINUTA — KLEINE STRANDLOPER.

4 dec., 4 ex., ter hoogte van Hoophuizen, O. Fle v. (v. ORDEN c.s.); 6 dec., 5 ex., O. Fle v. (Ki, Kl, Te); 7, 13 en 29 dec., resp. 2, 2 en 3 ex., Gr. IJpolder, A'dam (Sl).

[Voor andere winterwaarnemingen zie Lim. 26: 113; 27: 155; 29: 58 en 32: 52 (t.K.).]

144 (264). CALIDRIS TEMMINCKII — TEMMINCK'S STRANDLOPER.

14 mei, 3 ex., opspuiterrein, Sloterdijk, A'dam (Sl); 20 mei, 5 ex., Polderse Kreekje, Zaa m s l a g (LEBRET, HAAK); 30 aug. en 31 aug—6 sept., resp. 2 en 1 ex., Mierlo (N.Br.) (poten geelbruin, staart met zuiverwitte zijranden; muisgrijze bovendelen) (v. AERLE).

148 (259). CALIDRIS ALBA — DRIETEENSTRANDLOPER.

IJsselmeergebied: in voorjaar vrij algemeen, strandjes gemaal Lovink (v. ORDEN c.s.); 10 aug., 2 ex., Hardersluis (Nu, Wo); 11 sept., 4 en 3 ex., Lelystad-Kamperhoek, O. Fle v. (Wo); 18 sept., 1 ex., aldaar (Tj); 21 sept., 2 ex., aldaar (Wo).

Binnenland: 2 maart, 1 ex., van zeer dichtbij waargenomen op ijs op ondergelopen land, Nijenbeek, bij Zutphen (P. v. d. WIELEN en 3 andere N.J.Ners). [Gegevens uit het binnenland worden door ALBARD, SNOUCKAERT, VAN OORDT & VERWEY, VAN OORT (Ornith. Neerl.) en EIJKMAN c.s. niet vermeld; volgens NIETHAMMER (Handbuch, III: 178) is de soort echter in alle delen van het Duitse Rijk waargenomen, vooral op de najaarstrekk, zelden in het voorjaar (t.K.).]

151 (258). PHILOMACHUS PUGNAX — KEMPHAAN.

Decemberwaarnemingen: 7 dec., ca 35, Knardijk (Wo); 17 dec., 9 en 3 ex., O. Zeeuws Vlaanderen (BROUWER, v. OORDT); 27 dec., ca 30 ex., Goes (MIDDELMAN); 29 dec., 5 à 600 ex., „De Piet" (Z.) (Vj. 7: 151).

152 (276). RECURVIROSTRA AVOSETTA — KLUUT.

[1957: Broedgevallen: A'dam-W, aanvulling: Osdorper binnenpolder en Sloterpolder, totaal minstens 11 (F. H. SIMONS).]

Broedgevallen: Nieuwelands rijd, Termunten, 26 juni, tientallen (RESOORT); A'dam: Sloten, 2; Grote IJpolder en A'dammerpolder zeker ca 6 (Sl); Osdorper binnenpolder en Sloterpolder, 12 nesten (waarbij mogelijk 2e legfels, na verstoring) (SIMONS).

29 maart 3 à 400 ex., Zoutkamp en ca 150 ex., Dokkumernieuwezijlen, Lauwerszee (v. ECK); 30 april, ruim 550 ex. bij rondrit O. Flevoland (Tj, Wo); 10 aug., 1600 à 2000 ex., Knardijk; 2 nov., ca 325 aldaar en ca 200 ex., Lelystad-Kamperhoek (Wo); 26 nov., 102 ex., Z. van Harderwijk (Tj). Winterwaarnemingen: 7 en 21 jan., resp. 20 en 6 ex., Braakmanpolder (LEBRET); 6 dec., 8 ex., Eemmond-Huizen (Wo); 10 dec., ca 12 ex.,

Katse Plaat (LEBRET); 16 dec., ca 25 ex., Z. Sloe (v. OORDT); 17 dec., 35 + 20 + 7 ex., Braakman (BROUWER, v. OORDT); 20 dec., 2 ex., Gr. IJpolder, A'dam (M. BAKKER); in dec. geregeld 1 à 2 ex., aldaar, tot 26 dec. (Sl.).

153 (275). HIMANTOPUS HIMANTOPUS — STELTKLUUT.

Broedgevallen: O. Flevoland: oude havenmond, Elburg, 1, mogelijk 2 (Lim. 32: 72); 17 juli, 2 paar met resp. 2 en 3 jongen aldaar (ibidem); 9 juli, 2 bijna vliegvlugge jongen, Ketelmeereilandje (Lim. 32: 176). Totaal 5 broedgevallen volgens Vj. 6: 60.

1e waarneming: 30 april, 2 ex. Lim. 32: 79); max. (3 aug.) 11 ex., Elburg en 6 ex. (4 juv.), gemaal Lovink (Lim. 32: 173); laatste waarneming: 7 sept., 1 juv. ex., Knardijk (Nu, Tj, Wo).

Utrecht: Uiterwaarden van de Lek, Wijk bij Duurstede, 1 (22 juni, 2 ad. + 2 jongen (1 dood) (Nu, Wo).

N. Brabant: De Platte, tussen Tilburg en Loon op Zand, 1 (aanvankelijk aanwezige 2e paar verdween na ca 3 weken); 12 juni, ♀, 2 jongen voerend (Wi); O.K.W.-reservaat „De Strabrechtse Heide”, 1 (begin juni paartje, enige tijd later nest met 3 eieren; 1 juli, 1 ei aangepikt; 15 juli, schaafragmenten, opgezonden naar Mus. Leiden) (Med. Consulents Staatsbosbeheer voor N.Br.).

Zeeland: O. Schenge, 2 (1 hiervan mislukt) (LEBRET); Z. Vlaanderen: Axel, 3 (alle 3 verstoord); Hontenisse, 1 (4 jongen); Sas van Gent, 1; Groot Eiland, St. Jansteen, mogelijk 1. Op 21 aug. op Groot Eiland 1 ad. ♂ + 2 juv., 1 ad. ♀ + 1 juv., 1 ad. ♂ en 1 ad. ♀ + 4 juv., 1 ad. ♀ + 2 juv., 1 ad. ♂. Conclusie: minstens 4 geslaagde broedgevallen, verzamelen vóór trek bij Groot Eiland. Eerste waarneming 7 mei, 2 ex., Axel; laatste waarneming 25 okt.—17 nov., 1 ex., Braakman. Voorts gedurende zomer diverse losse waarnemingen in O. Zeeuws Vlaanderen (HAAK).

Verdere waarnemingen: 24 mei, 1 ex., Het Goor, Esbeek (N.Br.) (Wi); 30 mei en 1 juni, 2 ex., opspuitterrein aan verlengde Parnassusweg, A'dam (Dr. L. VLIJM); 31 mei en 1 juni, resp. 3 en 5 ex., Strabrecht (OVERSTEGEN); 22 juni, 3 ex., Botlek gebied (Vj. 6:86); 30 aug., 1 ex., De Beer (Dr. Ou, Ve).

154 (273). PHALAROPUS FULICARIUS — ROSSE FRANJEPOOT.

18 okt., 1 ex., H. v. Holland (MIDDELMAN, MONCHY); 26 okt., 1 ex., De Beer (Lim. 32: 172); 15 nov., 1 ex., H. v. Holland (Vj. 7: 174).

155 (274). PHALAROPUS LOBATUS — GRAUWE FRANJEPOOT.

2 juli, ♀ in prachtkl., Vlieland (Vj. 7: no. 1, omslag, p. 2); 17 aug., Knardijk (Lim. 32: 175); 18 okt., 2 ex., De Beer (Ou, Ve).

159 (308). STERCORARIUS SKUA — GROTE JAGER.

19 okt., IJsselmeerkust, Nulde (FRENCKEN).

160 (309). STERCORARIUS POMARINUS — MIDDELSTE JAGER.

21 en 23 sept., ad. ex., Cocksdorp, Texel (v. d. VEER); 27 sept., Oude Schild, Texel (Excursie C.N.V.).

161 (310). STERCORARIUS PARASITICUS — KLEINE JAGER.

27 juli, Terschelling (Vj. 6: 100); 3 aug., ibidem (Vj. 7: 151); 6 sept., H. v. Holland (Ou, Ve); 17 sept., 3 ad. ex., IJmuiden (Vj. 6: 100); 27 sept., zittend in Geologisch Reservaat, Urk (v. d. HEIDE); 9 okt., bij Eierlandse vuurtoren en 11 okt., De Cocksdorp, Texel (v. d. Veer).

162 (311). STERCORARIUS LONGICAUDUS — KLEINSTE JAGER.

27 aug., 2 ad. ex., haven Scheveningen (Lim. 32: 173); 4 okt., juv. ex., aldaar (v. NOUHUYS).

165 (304). LARUS HYPERBOREUS — GROTE BURGEMEESTER.

3—7 maart en 3 april, 2e j. ex., Velser Pont (Vj. 6: 60); 29 maart, H. v. Holland (ibidem); 11 mei, juv.ex., Makkumerwaard (Van. 11: 446); 1 nov., 3 ex., Terschelling (Vj. 7: 151); 21 dec., ad. ex., Schelphoek, Serooskerke (Vj. 7: 112); 29 dec., juv. ex., Terschelling (ibidem).

166 (302b). LARUS FUSCUS GRAELLSII — BRITSE KLEINE MANTELMEEUW.

Broedgevallen: De Beer, 26 mei, 1 (Ki, Kl, Oo, Te, Wa).

166 (302). LARUS FUSCUS — KLEINE MANTELMEEUW subsp.

Binnenland: 28 sept., ad. ex., aan de Maas, 14 km N. van Venlo (v. d. HOMBERGH).

167 (301b). LARUS ARGENTATUS ARGENTEUS — ZILVERMEEUW.

Broedgevallen: O. Flevoland, kleine kolonie (Lim. 32: 176).

171 (299). LARUS MELANOCEPHALUS — ZWARTKOPMEEUW.

1 en 5 mei, ad. ex., De Beer (Lim. 32: 175).

173 (297). LARUS MINUTUS — DWERGMEEUW.

15 april, geregeld af en aanvliegend in het reservaat, Friesland, echter niet gebroed (Van. 11: 475); 30 april, ad.ex., Veluwe-meer-Z (Nu, Tj, Wo) en ad.ex., zittend op strand, Noordwijk-Zandvoort (MOERKERK); 25 mei, 2e j. ex., Makkumerwaard (Van. 11: 446); 6 juli, 2 ad. ex., in weiland, Nijkerkerhaven (Nu); 26 juli, 8 ad.ex., Huizer Meent (Nu, Wo); 10 en 24 aug., ad.ex., Knardijk (Nu, Tj, Wo); 24—27 aug. en 10 sept., 1e j. ex., Osdorp, A'dam (Sl); 26 sept., 6 (2 ad., 4 juv.) ex., IJmuiden (Wo); 19 okt., ad.ex., Knardijk (Nu, Wo); en 1 ex., jagend boven Middelburg (LEBRET); 25 okt., H. v. Holland (Ou, Ve); 26 okt., juv. ex., De Beer (Lim. 32: 172).

174a (—). RHODOSTETHIA ROSEA — ROSS' MEEUW.

6 juni—15 juli, 1 ♀, Vlieland (coll. Mus. Leiden; eerste vondst voor ons land) (Lim. 32: 1—7).

175 (306). RISSA TRIDACTYLA — DRIETEENMEEUW.

19 juni, ex. in ad.kleed, maar met zwarte vlek, Groede (Z/Vl.) (LEBRET). Binnenland: 12 jan., juv. ex., Maastricht (NH. Mbl. Limb. 47: 6); 7 april, stookolieslachtoffer, Maasbracht (ibidem 48: 55).

176 (286). CHLIDONIAS NIGER — ZWARTE STERN.

21 okt., ex., nog vrijwel in zomerkleed, Knardijk (MAALDRINK, Tj). [Voor latere data, zelfs 7 nov., zie Lim. 29: 61 en 32: 56 (t.K.).]

178 (287). CHLIDONIAS HYBRIDA — WITWANGSTERN.

Broedgevallen: Groessen, bij Arnhem: 11, in oude Rijn-arm (Lim. 32: 73—74); bij steenfabriek „Roodvoet”, Wijk bij Duurstede, minstens 4 (Lim. 32: 175). [27 juli, 8 ad. + juv. (v. OORDT); 28 juli, 8 ad., 3 vliegende juv.ex. en op waterplanten nog minstens 6 juv. en w.s. nog niet geheel vliegvlugge jongen (FRENCCKEN, Nu, Wo).]

Verdere waarnemingen: 19 mei, 2 ex., → W, langs afvoerkanaal gemaal Stroink, N. van Vollenhove (passeerden een kleine kolonie Zwarte Sterns en riepen enige malen) (G. A. BROUWER); 26 mei, 1 ex., Borgharen (NH. Mbl. Limb. 47: 80); 1 juni, 6 ex., in zomerkleed, op minder dan 25 m afstand, tussen Zwarte Sterns (geheel andere roep en duidelijk lichter: visdiefachtige kop, maar duidelijk kleinere en donkerder snavel), Beuven, Strabrechtse heide

(OVERSTEGEN); 1 en 3 juni, resp. 2 ex. → NW en 3 ex. → ZW, Zwarte Meer, rayon-W (KORIDON); 7 juni, 2 ex. in prachtkleed, gedurende ca 15 min., eenmaal op 15 m afstand, voedsel zoekend met Zwarte Sterns, boven slootjes van opspuitterrein aan verlengde Parnassusweg, A'dam (de soort is mij bekend van de Camargue) (Dr. L. VLIJM); 16 aug., ex. in winterkleed, Eemmond-Huizen (Wo).

179 (289). GELOCHELIDON NILOTICA — LACHSTERN.

Broedgevallen: O. Flevoland: 1 in de polder zelf en 2 op eilandje in Velluwe meer-Z, bij Harderwijk (zie verder Lim. 32: 175—176 en fig. 3).

18 aug., 4 ex., tussen Nieuwendam en Zunderdorp (Vj. 6: 100); 24 aug., 15 ad. en 11 juv. ex. en 30 aug., 5 ex., De Beer (Dr. Ou, Ve).

Foto F. J. SOLLIE

Fig. 3. Nest van de Lachstern (*Gelocheidon nilotica*), O. Flevoland, 19 juni 1958

180 (290). HYDROPROGNE CASPIA — REUZENSTERN.

28 juni, Zwarte Meer, rayon-O (Vogelw. WILDEBOER); 5 juli, 3 ex., De Beer (Dr. Ve); 11 aug., Vlieland (Vj. 7: 112); 24 aug., haven Scheveningen (Lim. 32: 173—175; 27 aug., Vlieland (Vj. 6: 82); O. Flevoland: 20 juli, (Lim. 32: 173); 26 juli, 1 (ibidem); 30 juli, 1 ad. (G. A. BROUWER); 3 aug., minstens 3 (Lim. l.c.); 7 aug., 1 (Tj); 10 aug., 1 (Lim. l.c.); 17 aug., 1 (ibidem); 18 aug., 2 (Wa); 31 aug., 1 en 1 (Lim. l.c.); 2 sept., 3 (ibidem); 6 sept., 1 (v. NOUHUYS); 7 sept., 1 (Lim. l.c.); 18 sept., 1 (Tj).

181 (293). STERNA HIRUNDO — VISDIEFJE.

29 maart, Eemmond (Lim. 32: 79); 30 maart, → N, strand Noordwijk-Zandvoort (M. BAKKER).

[Voor andere maart-data — zelfs ca half en 16 maart — zie Lim. 25: 167 en 26: 115 (t.K.).]

1 nov., 3 ex., H. v. Holland (Dr, Ou, Ve); 9 nov., 1 ex., ibidem (MIDDELMAN).

[Voor andere nov.-data — zelfs 26 en ca eind nov. — zie De Ned. Vogels: 897 en Lim. 22: 392; 25: 167 en 32: 57 (t.K.).]

182 (294). STERNA PARADISAEA — NOORDSE STERN.

Broedgevallen: Eilandje Veluwe meer-Z, bij Harderwijk, 9 juli, 1 (Tj, Wo).

30 april, 4 ex., gemaal Lovink, O. Flevoland (v. ORDEN c.s.); aug. en sept., verscheiden ex. tussen Visdiefjes, aldaar (Tj).

184 (295). STERNA ALBIFRONS — DWERGSTERN.

Groedgevallen: Makkumerwaard, 15 juni, ca 30 (WESTHOF; gemaal Lovink, O. Flevoland, 2 (v. ORDEN c.s.); Ketelmeer-eilandje, 1 (t.K.); 3e eilandje Veluwe meer-N, minstens 6 (t.K.).

185 (291). STERNA SANDVICENSIS — GROTE STERN.

Broedgevallen: Makkumerwaard, 29 mei, 9 (met 1 ei; werden verlaten, geen nieuwe broedpogingen) (Mokkebank, in het geheel geen broedpogingen) (WESTHOF); 4e eilandje, Veluwe meer-Z (bij Harderwijk), 31 mei, 99 (Tj) en 22 juni, 96 jongen + nog een aantal nesten met eieren, dus zeker meer dan 100 paar (v. d. BERG, t.K., KORIDON); 3e eilandje, Veluwe meer-N, 6 juni, 3 (verstoord door ratten) (v. d. BERG); Ketelmeereilandje, 27 mei, 31 (nieuwe vestiging), (v. d. Berg, t.K., KORIDON), later nog 8 er bij gevonden, dus totaal ca 40 (v. d. BERG; zie ook Lim. 32: 176).

[1954—1957: Broedgevallen: Nederland, schommelend tussen 25 en 40.000 (zie Lim. 32: 23).]

187 (316). PLAUTUS ALLE — KLEINE ALK.

2 nov., stervend ex., Bergen aan Zee (Vj. 7: 112).

196 (240bis). STREPTOPELIA DECAOCTO — TURKSE TORTEL.

Broedgevallen: Den Burg, Texel, 1 (v. d. VEER); Santpoort, 1 (Vj. 7: 112); Noordwijk, juli, paartje met 2 uitgevlogen jongen (ca 10 ex. gezien) (NIESEN); Boxmeer, zeker 1 (minstens 3 paar waargenomen; volgens inwoners al minstens 3 jaar) (R. v. SASSE v. YSSELT); Maastricht, minstens 5 (NH. Mbl. Limb. 47: 61).

Verdere waarnemingen: Almelo (Vj. 6: 39); 8 juli, Groessen (KLUIJVER); 6 aug., 2 ex., Zandvoort (NIESEN); Bentveld (Vj. 6: 100); 11 maart, koerend ex., Schiedam (DE REUVER); 23 mei, paartje, bij Drunense duinen (Kr); 7 en 8 april, roepend ex., midden in Tilburg (in aug. ook elders in de stad; 1e waarneming) (Wi); Heerlen (L.N. 62: 71 en NH. Mbl. Limb. 47: 131 en 133—134).

200 (144). OTUS SCOPS — DWERGOORUIL.

26 mei, 1 ex., binnengevlogen in een gymnastieklokaal, Langweer (coll. Fries N.H. Museum) (Van. 11: 466).

[De Ned. Vogels: 403, vermeldt 3 vondsten, de laatste van maart 1906, Gulpen (L.); voorts nog een dubieuze waarneming. Dit is dus de 4e vondst (t.K.).]

205 (145). STRIX ALUCO — BOSUIL.

Broedgevallen: Twickel, Delden, minstens 2 (v. ECK); Hierden, 1 (Van. 11: 357); Hoge Veluwe, 1 (Lim. 32: 79); Loosdrechtse bos, Sanatorium Zonnestraat, 1 (VEENMAN).

207 (143). ASIO FLAMMEUS — VELDUIL.

[1957: Broedgevallen: De Geul, Texel, 2 (WARNDERS).]

1958: Broedgevallen: Kolonieveld, grens Drente-Friesland, 18 juni, juv. ex. (RESOORT).

209 (123bis). APUS APUS — GIERZWALUW.

2 okt., 2 ex., De Beer (Lim. 32: 175); 3 okt., 2 ex., Terschelling (Van. 11: 523); 4 okt., Leimuiden (Vj. 6: 100); 5 okt., Den Haag (ibidem); 20 dec., ex. 2½ uur jagend, Sprang-Capelle (Vj. 7: 112).
[Voor andere waarnemingen in okt. en ook nov., zie Lim. 32:60 (t.K.).]

211 (129). ALCEDO ATTHIS — IJSVOGEL.

Broedgevallen: Delden, 2 (Lim. 32: 174); Bergeyk, 1 en Visvijvers Valkenswaard (v. AALST, BENJAMINS, SITEUR).

214 (127). CORACIAS GARRULUS — SCHARRELAAR.

24, 26 en 27 mei, 1 ex., Hooge Hexel, Wierden (Vj. 6: 60); 2 juli, 1 ex., omgeving Oude Mirdum (Vj. 7: 112).

215 (126). UPUPA EPOPS — HOP.

4 april, 2 ex., Nieuw Reemst (Vj. 6: 83); 21 april en 1 en 2 mei resp. 1, 2 en 3 ex., broedgebied West N. Brabant (Vj. 6: 60); 23 en 24 april, Vlieland (ibidem); 1 mei, Westduinen, Den Haag (Vj. 7: 152); 2 mei, Texel (v. d. VEER); 4 mei, De Beer (Lim. 32: 174) en Haamstede (Vj. 6: 100); 11 mei, Renesse (med. MOOLENBURGH); 23 mei, 2 ex., Egmond a/d Hoef (Vj. 6: 60); 22 juni, Egmond (Vj. 6: 82); 16 aug. Ubbeha (ibidem); 2e helft aug., 2 ex., Winterswijk (ibidem); 22 aug., Groningen (ibidem); ca 26 aug., gewond ex. Uitgeest (med. WARNERS); 28 aug., Hilversum (Vj. 6: 82); in aug., St. Michielsgestel (ibidem); 18 okt., Wassenaar (Vj. 6: 100).

218 (134). DENDROCOPOS MEDIUS — MIDDELSTE BONTE SPECHT.

1958: Broedgevallen: Twickel, Delden, 21 juni, 1, met 1 of meer zeer grote jongen, ca 16 m hoog, in Eik; 25 of 26 juni uitgevlogen (eerste positieve, succesvol broedgeval sinds 1952 bij Enschede) (v. ECK, MEIJERINK, SCHWEIGMAN).

Verdere waarnemingen: Twickel, Delden: 28 jan., 1 ex., zeer nabij één van de nestplaatsen van 1957; 31 jan. en 2 febr., 1 ex., in zelfde Linde als in 1957; 6 febr., 1 ex. nabij andere nestplaats van 1957 (v. ECK); 29 maart, 1 ex. (MEIJERINK); 5 april, 1 ex., hakkend (Ki, Kl, Te, Wa); 7 april, 1 ex.; 9 april, in de nabijheid daarvan paartje bij verse nestholte, ca 9 m hoog, in Eik; 12 april, eerst Koolmezen, later Spreeuwen bij deze nestholte; 15 april, voor het laatst aldaar gezien; 20 mei, elders 1 ex. en enige malen baltsroep gehoord (v. ECK).

219 (133). DENDROCOPOS MINOR — KLEINE BONTE SPECHT.

Broedgevallen: Otterskooi, Giethoorn, 10 mei, ♀, w.s. broedvogel (Lim. 32: 174); Delden, minstens 3 (v. ECK); landgoed „De Utrecht“, Esbeek (N.Br.), 1; De Rovers, Goirle, 1 paartje (Wi).

26 april, Raaphorst, Wassenaar en Arendsdorp, Den Haag (v. ECK); 22 dec., 3 ex. (1 ♂, 2 ♀♀), Nieuwe Scheveningse bosjes (REESINK).

220 (135). DRYOCOPUS MARTIUS — ZWARTE SPECHT.

Broedgevallen: Beetsterzwaag (Lim. 32: 171); IJhorst, 14 mei (ook 1 april), 1 ex., vermoedelijk broedvogel (Van. 11: 428 en 444); w.s. Elspeter bos (enkele malen steeds op dezelfde plaats) (v. d. BEEK); tussen Garderen

en Hulshorst, 4 (idem); „De Utrecht", Esbeek (N.Br.), minstens 1; 4 april, 3 paar, Lage Mierde (Wi).

14 juni, 1 ex., Brandeven, Havelte (RESOORT).

221 (136). JYNX TORQUILLA — DRAAIHALS.

Broedgevallen: Ede, 3 (Vj. 6: 60); Rijssen, 1 (ibidem); Hooge Vuurse, 1; Zeist, 3 (ibidem).

22 april, Stein (Vj. 6: 60); 27 april, paartje, dat enkele dagen belangstelling toonde voor een nestholte bij mijn huis (ook 6 mei 1957 1 ex. aldaar) Ugc helen (Ir. H. ADAMS); 30 april, 2 km O. van Zuidbroek (v. ECK; zie ook Lim. 32: 80); 7 mei, Baarn (Vj. 6: 60); 22 aug., Hilversum (Vj. 6: 82); 28 aug., Broekheurne, Enschede (Vj. 6: 100); 14 okt., Baexem (Vj. 7: 112).

[De Ned. Vogels: 363, geeft als uiterste datum half oktober (t.K.).]

226 (49). EREMOPHILA ALPESTRIS — STRANDLEEUWERIK.

IJsselmeer gebied: 16 maart, ca 15 ex., gemaal Lovink, O. Flev. (v. ORDEN, c.s.); 2e dec.helft, steeds troep van 17 à 20 ex., Houtribsluizen, O. Flev. (Nu, Tj. Wo).

227 (120). HIRUNDO RUSTICA — BOERENZWALUW.

6 maart, Scharl (Fr.) (Van. 11: 358).

[De vroegste datum is 1 maart (Lim. 32: 61) (t.K.).]

229 (121). DELICHON URBICA — HUISZWALUW.

2 nov., Zoetermeer (Kl, Te).

[Voor andere nov.-waarnemingen, met als uiterste 25 (1938, Harderwijk), zie Lim. 29: 46 (t.K.).]

230 (122). RIPARIA RIPARIA — OEVERZWALUW.

30 maart, 2 ex., Sloterplass, A'dam (Sl.).

[Voor andere maart-data (zelfs 8 maart), zie Lim. 27: 143 (t.K.).]

2 nov., Terschelling (Vj. 7: 152).

[De Ned. Vogels: 328, geeft 2 nov. als laatste datum (t.K.).]

231 (50). ANTHUS RICHARDI — GROTE PIEPER.

16 juni, duinen, Wassenaar (Grootte: tussen Spreeuw en Nachtegaal; kleur: rug donkerbruin (met tekeningen); borst en keel grijs, de borst gevlekt met korte streepjes; lichte oogstreep met dun, zwart randje; buitenste staartpennen vuilwit; poten rose met lange achterteennagel; geluid een hoog zacht gepiep. Deze notities werden gemaakt alvorens de Vogelgids te raadplegen. Zat op een lage tak in een dennebosje, waar ook loofhout groeide; bij het op een andere tak vliegen, viel een even fladderen boven de tak op. Even later fladderde hij op de grond en ging tussen het gras voedsel zoeken, daarbij naderend tot op 3 à 4 m. Zeer typerend was ook het kwikstaartachtig wippen met de staart. Na bezichtiging van balgen in het Rijksmuseum en een gesprek met Dr. JUNGE zijn we overtuigd, dat de determinatie juist was (Pater R. v. SASSE v. YSSELT).

[Het enige vreemde is de datum; tot nu toe zijn van deze Siberische vogel voor ons land naast één maart-waarneming (1944) en één mei-vondst (1862) slechts gegevens bekend van einde augustus tot en met november. Voor Finland (MERIKALLIO, Finnish Birds, Fauna Fennica V, 1958: 111), Zweden (Förteckning öfver Sveriges Fåglar, 2e dr., 1951: 28), Noorwegen (LØVENSKIOLD, Handbok over Norges Fugler, 1947: 127) en België (VAN HAVRE, Les Oiseaux de la Faune Belge, 1928: 104 + Suppl. — DUPOND, 1950: 29 en VERHEYEN, De Zangvogels van België, 2e deel, 1948: 20) worden alleen najaars-data vermeld; voor Zwitserland (HALLER, Unsere Vögel, 1951: 107) twee vondsten, met

uitsluitend de waarnemingsjaren. Voor Denemarken vermeldt LØPPENTHIN (Fortegnelse over Danmarks Fugle, 1946) de soort in het geheel niet. Voor Gr. Brittannië (Handbook, I, 1938: 189; Checklist, 1952: 85 en BANNERMAN, II, 1953: 50—53), Duitsland (NIETHAMMER, I, 1937: 167) en Frankrijk (MAYAUD, Inventaire, 1936: 144 en Liste, Alauda 21, 1953: 51) worden ook voor jaarsgevallen opgegeven, zij het steeds in belangrijk minder aantal dan die in het najaar. Voor Gr. Brittannië en Duitsland gaan deze tot en met mei, voor Frankrijk noemt MAYAUD (l.c.) zelf alleen april, maar in zijn „Commentaires” (in L’Ois. et Rev., 1941: xciv) zegt hij: „DEGLAND parle même de Mai et une observation aurait été faite à Jersey le 23 juin 1916 (MOLINEUX, Appendix II: 331, 1931).”

Deze met voorbehoud vermelde opgave is dus de enige, die ev. met de waarneming te Wassenaar kan worden vergeleken (t.K.).]

7 sept., duinen, Texel (v. d. VEER); 26 okt., Brielse Maas (Lim. 32: 172).

232 (51). *ANTHUS CAMPESTRIS* — DUINPIEPER.

Broedgevallen: Hulshorster Zand, 1 (VEENMAN); Hilvarenbeekse hei, 5 territoria (Wi).

4 mei, 2 ex., Beatrixhaven, Maastricht (NH. Mbl. Limb. 47: 61); 25 mei, Drunense Duinen (Kr); 5 juli, 3 zingende ex., Beuven, Mierlo (v. AERLE).

235 (54a). *ANTHUS SPINOLETTA* — WATERPIEPER.

[1956: 15 april, Reeuwijkse plassen (L.N. 61: 76).]

[1957: 11 maart, Kil van Hurwenen (ibidem).]

10 febr., 1 ex. gevangen aan oude Maasarm, Roermond (L.N. 61: 48).

[De Ned. Vogels: 165 vermeldt 5 bemachtigde voorwerpen, waarvan 2 op zelfde datum en plaats; voorts (p. 1054) 3 waarnemingen, waarvan 2 op zelfde datum, maar verschillende plaats. Sindsdien werden nog 2 voorwerpen op dezelfde plaats (ook datum?) gevangen (febr. 1947; Ardea 38: 77—78) en 4 waarnemingen gedaan (zie Lim. 25: 154; 26: 102; 27: 140 en 29: 42). De opgaven over in 1954 en 1955 geringde ex. (zie L.N. 61:76) berusten op een misverstand (zie ibidem: 167) (t.K.).]

235 (54—). *ANTHUS SPINOLETTA PETROSUS* — BRITSE OEVERPIEPER.

Voorus maakte mij er op attent, dat het op Fair Isle geringde ex. van *Anthus spinoletta*, hetwelk 10 maart 1958 dood werd aangetroffen te Den Helder (zie Lim. 32: 216), naar zijn mening zeer beslist tot de Britse vorm *petrosus* moet worden gerekend. Een en ander, ondanks het feit, dat het in de opgave van het Mus. van Nat. Historie te Londen stond vermeld als „juv.” (= vluchtige jonge vogel) en binair werd aangeduid. Wel is ook de Scandinafse vorm *littoralis* op Fair Isle voorgekomen (zie o.a. Handbook I, 1938: 211 en BANNERMAN II, 1953: 91), maar ringdatum (3 juli) te samen met de juveniele status wijzen er volgens Voorus duidelijk op, dat het een op de Shetlands (al of niet op Fair Isle, wat aan de andere kant eigenlijk vrijwel zeker is) uitgebroed ex. betreft.

VAN OORDT & VERWEY, 1925: 78, vestigden er reeds de aandacht op, dat het voorkomen van *petrosus* in de winter in ons land zeer goed mogelijk is, terwijl De Ned. Vogels: 168 er op wijst, dat alleen het ringexperiment hier zekerheid kan geven, hetgeen dus thans voor het eerst is verwezenlijkt. De vogel was tijdens de vondst reeds enige tijd dood en alleen de ring werd naar Leiden opgezonden (t.K.).

236 (57b). *MOTACILLA ALBA YARRELLII* — ROUWKWIKSTAART.

1 mei, bij plassen Duinwaterleiding, Meijendel (Wa); 23 juni, Vlieland (KLUJVER).

237 (56). *MOTACILLA CINEREA* — GROTE GELE KWIKSTAART.

Broedgevallen: Ambt-Deiden, minstens 3 (v. ECK).

238 (55c). MOTACILLA FLAVA FLAVISSIMA — ENGELSE GELE KWIKSTAART.
4 mei, De Beer (Wa); 27 en 28 aug., resp. 3 en 2 ex., haven Scheveningen (Lim. 32: 175).

238 (55). MOTACILLA FLAVA — GELE KWIKSTAART.

16 maart, Brielse Maas (Dr).

[De vroegste datum is 10 maart (1957), gevolgd door 14 maart (1942) (zie Lim. 32: 62) (t.K.).]

19 okt., Diemerzeedijk, A'dam-O (Kr).

[De Ned. Vogels: 169 geeft als uiterste data 10 en 12 nov.; sindsdien werd nog bekend: 28 nov. (1953; Lim. 26: 102) (t.K.).]

239 (71). LANIUS EXCUBITOR — KLAPEKSTER.

Broedgevallen: Hilvarenbeekse hei (N.Br.), 1; 25 juni, 2 alarmerende ex., Neterselse hei, Esbeek (N.Br.) (Wi).

22 maart, Bloemendaal (NIESEN); 1 april, Elspeter heide (Ou); 5 en 7 april, Osdorp, A'dam (M. DE JONG); 18 april, Vlieland (Lim. 32: 94); 20 april, 2 ex., Planken Wambuis (Wa); 30 april, Termunten (Lim. 32: 80); 7 juli, paartje (?), Voorne (Vj. 7: 152); 25 juli, 2 ex., Staphorst (Vj. 6: 100); 4 okt., Planken Wambuis (Wa); 18 okt., De Beer (Dr, Ou, Ve); 21 en 22 okt., Workum (Van. 12: 9); 26 okt., De Beer (Lim. 32: 172) en Knardijk, O. Flev. (Nu, Tj, Wo); 28 okt., Wassenaar (Lim. 32: 94) en Terschelling (Van. 12: 44); eind okt., Den Helder (Vj. 7: 152); 1 nov., Eemmond (Vj. 6: 100); 3 nov., gemaal Lovink, O. Flev. (v. ORDEN c.s.); nov., Santpoort (Vj. 7: 152); dec., De Bilt, Wierden, Hilversum en Heemstede (ibidem); 24 dec., bij Havelte (RESOORT).

240 (70). LANIUS MINOR — KLEINE KLAPEKSTER.

[1955: 23 maart, Loenermark, Vel. (in top van Jeneverbes) (Ir. H. ADAMS).]
7 dec., Kootwijk (rose borst door hoge, open zitplaats — op hoogspanningsmast — prachtig te onderkennen) (idem).

242 (73). LANIUS COLLURIO — GRAUWE KLAUWIER.

14 juni, 2 alarmerende ♂♂, heide bij Waspe (mijn 1e waarneming in Drente sinds 1953) (RESOORT); 6 aug., 1 ex. in juv.kleed, Wasmeer (aldaar in geen jaren gezien) (Nu, Wo).

243 (74). BOMBYCILLA GARRULUS — PESTVOGEL.

De gegevens in het voorjaar gaan voor Limburg tot 4 maart (Bunde; NH. Mbl. Limb. 47: 51), voor Friesland tot 21 maart (Wolvega; Van. 11: 338) en voor N. Holland tot 12 april (Hilversum; Nu, TAAPKEN). In het najaar werden de eerste ex. op 1 oktoberesignaleerd in Friesland (Sneek; Van. 12: 9). Volgens Vj. 7: 108 zijn er slechts 3 waarnemingen over november, terwijl de grote stroom eind december aanving.

244 (119). CINCLUS CINCLUS — WATERSPREEUW.

11 en 12 april, Vogelenzang (Vj. 6: 60); 16 april, A.W. duinen, aldaar (NIESEN); 9 en 16 nov., ibidem (Vj. 6: 100); 4 dec., bij de sprengen, Ugchelen (Ir. H. ADAMS).

249 (103). TURDUS PHILOMELOS — ZANGLIJSTER.

25 juli, 3 trekkers, Hoophuizen (v. ORDEN, c.s.).

[19 juli 1955 reeds 1 trekker, Musselkanaal (zie Lim. 29: 45) (t.K.).]

253 (107). TURDUS TORQUATUS — BEFLIJSTER.

4 mei, 15 ex., in één groep, Eemnes (FRENCKEN; zie ook Lim. 32: 79).

258 (109). OENANTHE OENANTHE — TAPUIT.

1 nov., Zandvoort (Vj. 7: 152).

[Voor andere nov.- en zelfs één dec.-waarneming, zie Lim. 32: 63—64 (t.K.).]

260 (111). SAXICOLA TORQUATA — ROODBORSTTAPUIT.

[1957: 29 dec., Limmel (L.) (NH. Mbl. Limb. 48: 2).]

9 febr., ♂, A'dam-W (M. DE JONG); 23 febr., ♂, H. v. Holland (Wa); 22 dec., Limmel (L.) (NH. Mbl. Limb. 48: 2); 28 dec., 2 ex., Borgeharen (ibidem).

[Voor andere recente winter waarnemingen, zie Lim. 32: 64 (t.K.).]

262 (112). PHOENICURUS PHOENICURUS — GEKRAAGDE ROODSTAART.

21 juli, reeds 2 trekkers gevangen, Hoophuizen (v. ORDEN c.s.).

[De Ned. Vogels: 298 geeft als vroegste geval 20 juli (een jong ex. van Wasenaar, aangetroffen te Scheveningen) (t.K.).]

263 (113). PHOENICURUS OCHRUROS — ZWARTE ROODSTAART.

1 juni, zingend ex., Harderwijk (Tj.); 6 juni, zingend ex., Emmen (RESOORT); 8 juni, paartje, waarvan ♂ baltsneigingen vertoonde, bij haven van Huizen (Wo).

265 (115a). CYANOSYLVA SVECICA SVECICA —**ROODGESTERDE BLAUWBORST.**

9 sept., ♂ met duidelijke centrale rode vlek op onderhals, gevangen, Zwarte Meer, rayon-W (KORIDON).

265 (115b). CYANOSYLVA SVECICA CYANECULA —**WITGESTERDE BLAUWBORST.**

Broedgevallen: Graauw, Z.Vl., 1 (HAAK).

27 maart, zingend ♂, Nederhorst den Berg (SWART); 3 mei, 2 zingende ex., Volther- en Agelerbroek, Rossum (Ov.) (v. ECK).

265 (115). CYANOSYLVA SVECICA — BLAUWBORST subsp.

30 aug., Eemmond (Nu); 10 en 20 sept., resp. 1 en 2 ex., gevangen, Zwarte Meer, rayon-W (KORIDON); 14 sept., O. Flev., Knardijk (Nu).

267 (86). LOCUSTELLA NAEVIA — SPRINKHAANRIETZANGER.

1 mei, 1 zingend ex. (trekker?), Hilversumse Wasmeer (Nu).

[Volgens De Ned. Vogels: 237 is er schaarse trek „tot in mei (v. OORDT en VERWEY: 71, half mei of later)” (t.K.).]

269 (85). LOCUSTELLA LUSCINIODES — SNOR.

20 juli, 2 × (w.s. verschillende ex.) gehoord in rietzoom, kust, Naarden; 22 en 29 juli, 1 × gehoord in riet, kust, Huizen (w.s. trekkers, want tevoren niet gehoord aldaar) (Wo).

270 (87). LOCUSTELLA LANCEOLATA — TEMMINCKS RIETZANGER.

Medio sept., ♀, lichtschip Noord-Hinder (coll. Zoöl. Mus., A'dam; zie Lim. 32: 169—170 en 174).

[Tot nu toe was slechts 1 vondst bekend: 10/11 dec. 1912, vuurtoren Haamstede (coll. Rijksmuseum; zie De Ned. Vogels: 238 (t.K.).]

272 (89). ACROCEPHALUS SCIRPACEUS — KLEINE KAREKIET.

8 mei, ex. gevangen tussen vliegdenen in stuifzandgebiedje, Strabrechtse en Lieropse heide (BRAAKSMA).

273 (90). ACROCEPHALUS PALUSTRIS — BOSRIETZANGER.

21 en 28 juni, resp. 2 en 1 zingend ex., kust Huizer Meent (nog nooit eerder daar gehoord) (Nu).

274 (91). ACROCEPHALUS SCHOENOBÆNUS — RIETZANGER.

[1950: 7 april, Kortenhoeft (FRENCKEN).]

[De vroegste datum is 5 april (zie Lim. 32: 65) (t.K.).]

275 (92). ACROCEPHALUS PALUDICOLA — WATERRIETZANGER.

Broedgevallen: Reeuwijk, 1 (4 eieren; 3 jongen uitgekomen) (v. d. STARRE; Vj. 7: 152).

18 mei, 1 ex., De Flaas, Esbeek (N.Br.) (Wi); 17 aug., 2 ex., Eemmond (Vj. 6: 82); 29 aug., 1 ex., gevangen, Zwarte Meer, rayon-W (KORIDON); 6 sept., De Beer (Ou, Ve); 9 okt., 6 ex., doodgevlogen, vuurtoren Oudorp (Vj. 6: 82).

276 (93). HIPPOLAIS ICTERINA — SPOTVOGEL.

28 sept., 1 ex., Eierlandse vuurtoren, Texel (v. d. VEER).

[De Ned. Vogels: 250 geeft als laatste data 26 (1891, Den Haag), 27 (1932, Vlieland) en 29 sept. (1886) (t.K.).]

277 (96). SYLVIA ATRICAPILLA — ZWARTKOP.

4 jan., ♂, De Beer (Lim. 32: 175).

[Voor andere recente winter waarnemingen, zie Lim. 29: 44 en 30: 91) (t.K.).]

280 (97). SYLVIA COMMUNIS — GRASMUS.

12 okt., 1 ex. gevangen, Eierlandse vuurtoren, Texel (v. d. VEER).

[De Ned. Vogels: 258 geeft als laatste datum 16 okt. (1917, Noordwijk a/Zee) (t.K.).]

284 (79). PHYLLOSCOPUS COLLYBITA — TIJFTJAF.

16 nov., 3 ex., Knardijk (v. ORDEN c.s.); 29 nov., Berlikum (Van. 12: 44); 13 dec., in mijn tuin, Groningen (Mr. W. J. BOLT); 20 dec., zachte zang, Lage Vuursche (Nu); 24 dec., Rotterdam (Vj. 7: 152).

[Voor andere winter waarnemingen zie Lim. 29: 43 en 32: 66) (t.K.).]

285a (—). PHYLLOSCOPUS BONELLI — BERGFLUITER.

18—31 mei, zingend ♂, Clingendael, Den Haag (zie Lim. 32: 110—112); eerste waarneming voor Nederland.

287 (83). PHYLLOSCOPUS INORNATUS — BLADKONINKJE.

26 okt. en 2 nov., Den Haag (Vj. 6: 86); 27/28 nov., ♂, lichtschip Texel (coll. Zoöl. Mus., Amsterdam; zie Lim. 32: 191—192).

[De Ned. Vogels: 232 en 1058 noemt totaal 4 vondsten en 4 waarnemingen; sindsdien werden nog 1 vondst en 3 waarnemingen vermeld, totaal dus 5 vondsten en 7 waarnemingen (zie Lim. 25: 155—156 en 29: 44). Bovenvermelde vondst is dus de 6e en tevens het 4e museum-ex. (het ex. van 1924 bevindt zich in een part.coll. en het ex. van 5 sept. 1951 werd gevangen en weer vrijgelaten op de vinkenbaan te Leerdam) (t.K.).]

288 (67). REGULUS REGULUS — GOUDHAANTJE.

Broedgevallen: 25 juni, 1 met jongen (3 zingende ex.), Koningshof, Aerdenhout (NIESEN); 15 mei, 1, Staatsbos, IJhorst (Van. 11: 443).

289 (69). REGULUS IGNICAPILLUS — VUURGOUDDHAANTJE.

Broedgevallen: Delden, in april, mei en juni zingende ex. op 8 verschillende plaatsen, waarvan enige bij herhaling op hetzelfde punt; onzeker of dit alle broedvogels zijn geweest (v. Eck; zie ook Lim. 32: 174); Esbeek (N.Br.), 30 april, paartje met nestmateriaal op oude broedplaats, 4 mei nog aanwezig; 15 juni, 3 zangterritoria aldaar (Wi).

291 (76). FICEDULA HYPOLEUCA — BONTE Vliegenvanger.

Broedgevallen: Nunspeet, 1 (Vj. 7: 152); Hoenderloo, 1 (Lim. 32: 79); De Rovert, Goirle, 1 (in nestkast) (Wi).

5 april, ♂, 12 april, 2e ex. (♂), Delden (Lim. 32: 80).

[De vroegste datum is 2 april (zie Lim. 26: 103; 27: 141 en 30: 90) (t.K.).]

293 (78). FICEDULA PARVA — KLEINE Vliegenvanger.

1 juni, langdurig zingend ex., Ter Apel (Spartelde eerst wat in een plasje op een pad tussen groepje oude beuken met gedeeltelijk hakhout als onderbegroeiing, die een echt eiland vormden in een voornamelijk uit jonge sparren bestaand bos; vloog na 3 minuten op en ging zitten zingen op een der onderste takken van een beuk, waar ik hem 20 minuten lang kon bekijken en beluisteren. Wipte voortdurend met zijn staart, terwijl bij het opvliegen witte vlekken op de zijanten zichtbaar werden. De borst was niet oranje, maar vuilwit, zodat het w.s. een 1e jaars ♂ is geweest, dat volgens het Handboek nog niet uitgekleurd is. Bovendien vermeldt H. WEBER in J.F.O. 99: 160, dat in 1956 van 19 aankomende ♂♂ in zijn waarnemingsgebied er 12 geen rode borst hadden. De zang begon moeilijk, ietwat stotterend: driemaal „tienk, tink, tienk”, dan een fluitend, welluidend, in toonhoogte afnemend „djü, djü, djü...” (6 à 8 X), dat herinnerde aan het laatste stuk van de Boompieperzang; alleen is het verschil in toonhoogte kleiner en komen de lettergrepen sneller achter elkaar. Daar het Duits broedgebied Ter Apel dicht nadert, is het misschien niet uitgesloten, dat de soort daar broedt. De Heer v. Eck is nog tweemaal naar genoemde plaats gegaan, maar heeft de vogel helaas niet gevonden.) (J. HULSCHER).

17 aug., ♂ en ♀, Terschelling (19 juli, ♀ aldaar) (Vj. 6: 100); 19 aug., Hoophuizen (v. ORDEN c.s.); 29 okt., ♀ of juv., Eierlandse Polder, Texel (v. d. VEER).

[De laatste datum was tot nu toe 27 okt. (1957, Vlieland) (zie Lim. 32: 66) (t.K.).]

298 (64). PARUS PALUSTRIS — GLANSKOP.

23 maart, zingend in Asserbos (RESOORT).

[Volgens De Ned. Broedvogels: 113 is nader onderzoek naar het voorkomen zeer gewenst; voor het hele Noorden wordt daar alleen Meppel genoemd (t.K.).]

301 (69). PANURUS BIARMICUS — BAARDMANNETJE.

Broedgevallen: Zwarte Meer, rayon-W, 30 april, zeker 120 paar aanwezig op broedplaats van 1957. Kort daarna door maaien en branden van de overjarige begroeiing verdreven en deels naar elders vertrokken. Gevonden 19 nesten, waarvan 8 in 7 kunstmatige nestgelegenheden (KORIDON).

15 mei, ♂, Hoophuizen (v. ORDEN c.s.); in het voorjaar 5 ex. (waarvan 2 in 1957 geringd) en 23 juli—23 sept., 72 ex. gevangen, Zwarte Meer, rayon-W; in nov. 206 ex. geteld (KORIDON); 15 aug., enkele ex., Nijetrijne (Van. 12: 118).

304 (31). EMBERIZA CALANDRA — GRAUWE GORS.

22 mei, bij gemaal Lovink, O. Flev. (BRAAKSMA, KORIDON); 23 nov., Roggebotsluis-Elburg, aldaar (Tj, Wo); 30 nov., Ketelhaven-Roggebotsluis, aldaar (Nu, Wo).

306 (36). EMBERIZA CIRLUS — CIRLGORS.

24 jan., ex. doodgevonden, Heiligerlee (Vj. 6: 60).

[De Ned. Vogels: 131 geeft 6 vondsten (hierbij 2 ex. in hetzelfde jaar, 1891, waarvan het niet duidelijk is of deze op dezelfde datum werden gevangen; in de Aanv.: 1052 wordt nog één waarneming vermeld uit 1940 (♂, 23 maart, Monster). Sindsdien werden geen nieuwe gevallen bekend (t.K.).]

312 (37). EMBERIZA HORTULANA — ORTOLAAN.

Broedgevallen: Ter Apel, Roelagerbos, 13 juni, 7 zingende ♂♂ (v. Eck); tussen Winterswijk en Kotten, 22 mei, 5 zingende ♂♂ (idem).

20 juni, zingend ex., Bilthoven (Vj. 6: 60).

315 (40). EMBERIZA RUSTICA — BOSGORS.

26 mei, ♂ + ♀, in moerassig bos met hier en daar vijvers, Hoog Soeren (♂ helderwitte keel, kaneelbruine borstband en zwarte kop met witte wenkbrauwstreep; ♀ met bruine kop; ♂ klemde zich vast aan de „kaars” van een den; waargenomen op 10 m afstand, met de zon in de rug; geluid als het klikken van een camerasluiter) (Vj. 6: 55).

[Tot nu toe waren 6 vondsten bekend, 2 in maart, 3 in okt. en 1 in nov., de laatste van 1956 (1 nov., ♂, Wassenaar; zie Lim. 30:87 (t.K.).]

316 (41). EMBERIZA PUSILLA — DWERGORS.

4 jan., Grolllo, bij Rolde (Klein, korte staat; van onderen licht; van boven donker, zwart gestreept; zwarte wenkbrauwstreep; oorvlek en bruine kop vallen niet op; geluid: tewip; waargenomen op 5—10 m (Wa; zie ook Lim. 32: 174).

[Dit is het 18e geval (zie Lim. 27: 139) (t.K.).]

318 (43). CALCARIUS LAPPONICUS — IJSGORS.

1 jan., 4 ex., Kornwerderzand (Sw); 26 jan., ♂, haven Scheveningen (Wa); 8 en 12 febr., 3 ex., Sloterveer, A'dam-W (Vj. 6: 40); 6 nov., Diemerzeedijk, A'dam-O (Kr); 6 dec., 2 ex., zeereep Noordwijkerhout (Wa); 13—20 dec., 14 ex., Ritthem (Vj. 7: 152); 28 dec., ♂, Hoophuizen (ibidem); 31 dec., 3 ♂♂, Terschelling (ibidem).

319 (44). PLECTROPHENAX NIVALIS — SNEEUWGORS.

10 sept., dood ♀ of juv., Cocksdoorp, Texel (v. d. VEER).

[De vroegste datum is 4 sept. (1953, Terschelling; zie Lim. 27: 139 en 29: 41) (t.K.).]

In dec., steeds grote troep (tot minstens 150 ex.), Houtribsluizen, O. Flev. [1 en 2 jan. 1959 op opgespoten terrein, waar tarwe was gezaaid, die door de regen bloot was gespoeld, tussen Lelystad en Kamperhoek troep van minstens 700, zo niet 1000 ex. (Nu, Tj, Wo); 6 jan., nog slechts 20 ex. en 18 jan., bij rondrit om polder, geen enkel ex. meer (Tj).]

Binnenland: 16 jan., ca 8 ex., Leeuwarden (Van. 11: 352); 29 maart en 2 april, 2 ex., bijna in prachtkleed, op opgespoten zand bij Z. Wandelweg, A'dam-Z (SWART).

320 (12). COCCOTHRAUSTES COCCOTHRAUSTES — APPELVINK.

Broedgevallen: Ter Apel, Roelagerbos, 13 juni, 1 paar; 21 juni, paar, uitgevlogen jongen voerend (v. Eck); Delden, minstens 3 paar (idem).

23 jan., ♂ ad., Apeldoorn (Ou); van 25 jan. af, enkele dagen, 2 ♂ ♂, op voerplek, Ugchelen (fr. H. ADAMS); in jan., telkens 1 ex., op voertafel, Tilburg (Wi); 31 jan., 3 ex., Delden (v. ECK); 1 maart, 1 ex., Hilversum (Lim., 32: 79) en 2 ♂ ♂ + 2 ♀ ♀, enkele dagen op voertafel, aldaar (FRENCKEN); 6 juni, 2 ex., landgoed Oostbroek, De Bilt (HOLTMAN, LICHTENBELD, MARRA); 20 juni, Midland, Terschelling (Van, 11: 473); 12 okt., De Bilt (HOLTMAN, LICHTENBELD, MARRA); 26 nov., Hoophuizen (v. ORDEN c.s.).

322 (14). CARDUELIS CARDUELIS — PUTTER.

27 jan. en 1 febr., weer 3—4 ex., Westerdoksdijk, A'dam-C (mijn 5e en 6e waarneming van 3—4 ex. aldaar in de laatste paar jaren) (SWART); 9 febr., 4 ex., Laren (FRENCKEN); 29 maart, Eemmond (Nu, Wo); 11 mei, 2 ex. → W, tussen Bolsward en Harkezijl (WESTHOF).

[De Ned. Vogels: 89 vermeldt trek tot ver in mei, maar de positief op trek betrekking hebbende opgaven gaan tot 15 mei (t.K.).]

Juni, geregeld 2 ex., tuin, Eierlandse Polder, Texel (v. d. VEER); 19 juli, zingende exx., Mijnsheerenland (COLDEWEY); 13 dec., ca 20 ex., Nieuwer-sluis, Botlek gebied (Ou, Ve); vinkenbaan Wassenaar, totaal 29 ex. geringd (Lim. 32: 94).

323 (15). CARDUELIS SPINUS — SIJS.

5 mei, Spier (Dr.) (v. ECK); 7 mei, paartje, Uddel, Vel. (Lim. 32: 79); 21 juni, 2 of 3 ex., Heemse, Hardenberg (v. ECK); 27 juni, Leuvenumse Bos (Lim. 32: 175).

324 (18). CARDUELIS CANNABINA — KNEU.

2 febr., 40 ex. in één troep, Drimmelen (Ki, Kl, Sw, Te); 6 dec., 200, 80 en 400 ex., O. Flev. (Ki, Kl, Te).

325 (16). CARDUELIS FLAVIROSTRIS — FRATER.

Binnenland: 22 maart, Rhijnouwen, bij Utrecht (BRAAKSMA).

326 (17a). CARDUELIS FLAMMEA — BARMSIJS.

12 jan., 30 ex., Stroe (Ou); vinkenbaan Wassenaar, totaal 31 ex. geringd (Lim. 32: 94).

328 (19). SERINUS SERINUS — EUROPESE KANARIE.

Broedgevallen: Heemskerk, 2 en Bakkum, 1 (E. J. KORTENOEVER, med. Sl).

3 mei, zingend ex., w.s. doortrekker, Stad-Delden (v. ECK); 15 mei, zingend ♂, op 2 plaatsen, Wassenaar (Te); 18 mei, 1 ex., aldaar (Lim. 32: 175); 23 mei, zingend ex., Drunense Duinen (Kr); 16 juli, zingend ex., bij Crematorium, Westerveld (SWART); 22 juli, 2 ex., Egmond a/d Hoef (Sl); 10 aug., 2 ex., Schiermonnikoog (Dr, Ou).

329 (20). PYRRHULA PYRRHULA — GOUDVINK.

Broedgevallen: Delden, minstens 2 à 3 (v. ECK); De Rovert, Goirle (N. Br), 1 (Wi).

22 april, Olterterp (Van, 11: 443); 30 april, 3 ♂ ♂, Staatsbos, IJhorst (ibidem); 5 mei, Spier (Dr.) (v. ECK); 1 nov., bij Dalfsen (B. VERHOEVEN); 6 nov., gehoord bij Zorgvlied, Den Haag (RESOORT).

332 (23). LOXIA CURVIROSTRA — KRUISBEK.

4 april, 12 à 15 ex., Hoenderloo (Lim. 32: 79); 10 juni, Odoorn (RE-